

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėntnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LACKAWANNA 5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 21 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Gegužės (May) 23, 1930. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XXI

Planuoja Steigt Europos Jungtines Valstybes

Apie Antro Olšausko žvėrišką žygį

Numatoma Anglijos su Indusais Derybos

PLANUOJA STEIGT EUROPOS JUNGTTINES VALSTYBES.

Paryžius, geg. 16. — Francijos užsienių reikalų ministeris Aristide Briand šiandien patiekė planą, kuriuo norima sudaryti 26 valstybių Europos Jungtines Valstybes. Šis planas bus visoms toms valstybėms įteiktas rytoj. Minimas planas yra didelės vertės ir yra vienas iš svarbiųjų, po to, kai vel. prez. Wilsonas suorganizavo Tautų Sąjungą. Ir tai nėra vien idėja, bet jau galutinai apdirbtas planas, kuris bus prašoma kviečiamų valstybių priimt arba ne. Tiesa, šitai jau nėra nauja dalyku. Apie sujungimą Europos į Jungtines Valstybes svajojo francūzų statesmanas Sully dar septynioliktame šimtmety. Vokiečių filosofas Kant panašiai galvojo aštuonioliktame šimtmety. Tačiau šiuo syk minimas reikalas yra skirtingesnis ir svarbesnis todėl, kad tai kyla iš užsienių reikalų ministerio tas valstybės, kuri šiandien finansiniai ir militariniai augščiau stovi už visas kitas Europos valstybes. Organizuojant Europos Jungtines Valstybes visai nenorima užbėgti už akių Tautų Sąjungai. Kaip tik priešingai — bus veikiama sutartinai su Tautų Sąjunga. Nenorima taip gi sudaryti opoziciją Amerikos Jungtinėms Valstijoms bei Rusijos Sovietams. Svarbiausiu Europos Jungtinių Valstybių tikslu yra tai, kad suėjus į kooperatyvų veikimą, pašalinus didelius muitus, tarpautiniai nesusingrumai ir priėjus prie harmoningo Europos žmonių gyvenimo. Teikdamas savo planą, p. Briand pageidauja, idant kviečiamos į Europos Jungtinių Valstybių sąjungą atsakymus duotų neveliau liepos 15 d., kad tai būtų galima apsvarstyti Tautų Sąjungos posėdy rugšėjo mėnesy.

APIE ANTRO OLŠAUSKO ŽVĖRIŠKĄ ŽYGI.

Lenkų okupuotojų Vilnijoje įvyko šiurpi žmogžudystė, kurios sensacingumas didesnis, nes ją papildęs Olšauskas, tik ne pralotas, bet ukininkas, Stasys Olšauskas, Miškinių vienkio savininkas. Užmuštosios vardas taip pat Stasė. Žmogžudys ilgą laiką gyveno su gretimojo kaimo ukininke — Stase Sudenytė, 22 m. amž. Sudenytė pradėjo reikalauti primygtinai iš Olšausko, kad ją vestų. Tas spyrėsi, bet pagaliau neva sutikęs nuviliojo ją į savo vienkį.

ANGLIJOJ YRA 1,712,000 BEDARBIŲ.

Londonas. — Anglijos darbo ministerija praneša, kad pastaruoju laiku bedarbių šioj šalyje yra 1,712,000. Nuo šių metų pradžios bedarbių skaičius padidėjo 233,000 asmenimis. Žinoma, tai oficialės skaitlinės, kurios tikrenybėje gali but dar kiek didesnės.

24 TEISIAMI KROATŲ VADAI PASKELBĖ BADO STREIKĄ.

Belgradas, Jugoslavija. — Dr. Vlado Maček ir dvidešimt trys kiti kroatų vadai, kurie dabar čia yra teisiami, kaltinami del tariamo valstybės išdavimo, paskelbė bado streiką. Jie sako, kad kalėjime jie esą valdininkų maltretuojami. Profesorius Jelasić, buvęs kroatų deputatas ir vienas kaltinamųjų, teisme pareiškė, kad teismo nuosprendis šioje byloj neturįs reikšmės: sprendimą padarysį patys žmonės, kai krašte busi atsteigtos normalės sąlygos. Visi kiti kaltinamieji trukmingai jam pritarė.

IR VINČA RENGIASI DIDELĖS KUMSTYNĖMS.

Po vieno-kito pralaimėjimo Lietuvos čempionas J. Vinča buvo „palioves“ kumščiuotis. Paskutiniu laiku bet gi iš Bostono gaunama žinių, kad musų Juozas suporuotas su žymiu kumštiniu Jack Gagnon. Kumštynės įvyksią liepos 6 d., Cleveland'e, ir Vinča už dalyvavimą gausi 2,000 dolerių. Bus tai žymiausias Vinčos pasirodymas. Jei šį syk jis laimėtu — gerokai pakiltų. Vinča, sakoma, dabar gerai išrodo ir jaučiasi. Gegužės pabaigoje jis pradės rimtai minimoms kumštynėms treniruotis.

R-100 SKRIS Į KANADĄ.

London. — Anglų didžiulis zepelinas R-100 pirmu syk skris į Kanadą už kelių dienų. Visi bandymai jau atlikta kiek seniau. Zepelinas statėjus patenkines. Pasiekęs Montreal, R-100 čia pabus keletą dienų, gal atlankys Jungtines Valstijas ir vėl grįžs į Angliją. Ši kelionė bus grynai eksperimentinio pobūdžio.

STATYS DIDŽIAUSIĄ PA-SAULY LAIVĄ.

Liverpool, Anglija. — Cunard Linija nusprendė statyti didžiausią pasauly laivą. Laivas bus nepaprasto didumo — turės 75,000 tonų įtalpos. To laivo pastatymas kompanijai kainuos apie 30,000,000 dolerių. Bus tai didžiausias ir greičiausias laivas visame pasauly. Šito laivo statymas jau buvo planuojamas pirm pastatymo vokiečių didžiulių laivų „Bremen“ ir „Europa“.

DIDINA ORO LAIVYNA.

Londonas. — Anglijos valdžia paskelbė, kad esą paskirta 50,000,000 dolerių statymui oro laivyno. Nors tai skelbiama, kad tie pinigai busi suvartoti prekybiniam laivynui, bet kai kas sako, jog jie bus suvartoti didinimui karinio oro laivyno, nes orlaiviai bus statomi taip, kad labai mažu jų pertaismu bus galima juos paversti į karinių žvalgų lėktuvus.

ISSKERDĖ 200 KINIEČIŲ.

Kankovas, Kinija. — Kinų komunistai puolė miestą Simakov ir iškerdė 200 gyventojų. Taip gi prispilė apie 600,000 dol. vertės turto ir patį miestą padegė. Nors nedidelė miesto ingula prieš puolikams priešinasi, bet buvo nuveikta.

„AUKSO ŽVAIGŽDĖS“ JAU FRANCIJOJE.

Jungtinių Valstijų valdžia pasirupino teikt ekskursijas į Francijos karo laukus toms motinoms ir našlėms, kurių sunęs ar vyrai žuvo karo laukuose. Tokios moterys vadinama „Gold Star Mothers“ arba „Gold Star Wives“. Vienas laivas „America“ su 234 tokių moterų-ekskursančių jau pasiekė Franciją ir dabar jos tenai ekskursuoja po karo laukus bei žymesnes Francijos dalis. Amerikietės „aukso žvaigždės“ Francijoje priimta širdingai ir teikiama joms visokeriopas patarnavimas bei malonumas. Antras laivas su tokiomis ekskursantėmis ir gi jau kelionėje. Šimet į Franciją bus nuvežta virš penkių tūkstančių tokių moterų. Kitais metais — daugiau. Tarpe šių ekskursančių, rodos, yra ir lietuvių moterų. Kurios motinos ar našlės šiomis ekskursijomis nepasinaudos šimet, patartina juos pasirupinti kitą metų. Kelionė, visas užlaikymas ir 10 dolerių dieninių išlaidų teikiama valdžios. Ekskursantėms nieko nekainuoja.

KOMUNISTŲ BYLA ATIDĖTA.

New York, N. Y. — Andai čia teismas apkaltino keturis komunistų vadus už sukėlimą riaušių bedarbių demonstracijoje kovo 6 d. Trys jų gavo nuo 6 mėnesių iki 3 metų kalėjimo, o vienas šešis mėnesius. Šie kaltininkai dabar bus dar teisiami už antrą prasikaltimą, butent už sumušimą vieno policisto. Ši byla turėjo prasidėt geg. 14, bet delei tulų priežasčių atidėta iki birželio 3 d. Policisto užpuolime kaltinami ir Raymond Luiza ir Leon Lewis. Šių byla atidėta iki gegužės 21 d.

Iš Lietuvos

SUSEKTI KOMUNISTAI.

Kaunas, IV. 30. Elta. Kriminalinė policija susekė pas Slabados gyventoją Chėną komunistų partijos literatūros sandėlį ir komunistinę biblioteką. Surasta: komunistų laikraščių „Komunistas“ ir „Komunistų Balsas“ — 2,000 egz., įvairių gegužės 1 d. skirtų atsišaukimų — „Tegyvuoją gegužės 1 dieną“, „Naujokas“, „Raudonasis moksleivis“ — keli tūkstančiai egz., du šapirografai, kuriais buvo spausdinamos proklamacijos, trys vėliavos, 100 puslapių korespondencijų į komunistinę spaudą. Komunistinę biblioteką sudarė apie 100 knygų su sutvarkytu katalogu. Sąryšis su šia krata sumiti komunistai: Apuokas, Perelovičaitė ir Stražaitė. Vedama kvota.

PRAL. OLŠAUSKĄ GREIT TEIS IR KURIJOS TRIBUNOLAS.

Praloto Olšausko žmogžudystės byla arkivyskupas esąs susidomėjęs ir laukias Vyr. Trib. pral. Olšausko byloj motyvuoto sprendimo. Vyr. Trib. motyvuotą sprendimą gavęs arkivyskupas pavesias Kurijos tribunolui spręst praloto Olšausko bylą. Galimas daiktas, kad iš praloto Olšausko kunigystės sakramentas busis atimtas, o jis pats ekskomunikuotas.

GYVENTOJŲ SKAIČIUS.

1929 metų sausio 1 d. Lietuvoj buvo 2,316,615 gyventojų. Priaugo 23,423. Šių metų sausio 1 d. vyrų buvo 1,200,561, moterų — 1,219,477. Vadinasi, moterų daugiau kaip vyrų 98,906. Kaune gyventojų yra 97,318.

KINUOSE EINA DIDELI MUŠIAI.

Peiping, Kinija. — Pranešama, kad tautinės kinų valdžios kariuomenė ir sukilusių šiaurės vadų generolų jėgos smarkiai susirėmė. Abiejose pusėse esą daug nukautų ir sužeistų. Nemažai taip gi paimta nelaisvėn. Einant smarkioms kovoms Čangčau miesto apylinkėje ir rengianties miestą bombarduoti, svertimšaliams gyventojams duotas išpėjimas iš ten kogeičiausiai pasišalint.

17 DARBININKŲ ŽUVO ANGLIŠKAS KASYKLOSE.

Washington, Pa., geg. 15. — Powhatan Coal kompanijos P. & W. kasyklose, Avella, Pa., septynioliką mylių į vakarus nuo Washingtono, šiandien įvytko smarkus dujų sprongimas, kurio, kaip praneša, buvo nuo penkerių iki septyniolikos angliakasių užmušti ir keletas kitų sužeista. Kasyklų daly, kur sprongimas įvytko, dirbo penkiasdešimt darbininkų. Sveiki išlikusieji sugebėjo pabėgti iš kasyklų.

PRALEIS \$300,000,000 SOSTINĖS GRAZINIMUI.

Washington, D. C. — Pagražinimui Jungtinių Valstijų sostinės, Washingtono, ir padidinimui įvairių valdžios būdinių bus praleista virš \$300,000,000. Tų darbų atlikimui imas apie 10 metų. Sumanymas jau užgirtas Sumanymo kongreso.

VILNIUJE SUIMTAS CARO PULKININKAS.

Vilnius, Elta. Vilniaus rusų laikraštis „Naša Žizn“ ir „Vremia“ praneša, kad, sąryšy su neseniai įvykusių pasikėsinimų prieš Sovietų Rusijos pasiuntinybę Varšavoje, lenkų policija padarė kratą Vilnių gyvenančio, buvusio caro kariuomenės pulkininko Buturlino bute. Policija suradusi pas jį ypatingą laikrodžio mechanizmą. Policija pulkininką suėmė, o tą nepaprastą padarą sukonsfiskavo.

SUKLASTOJIMAI KLAIPĖDOS MUTINĖJ.

Šiomis dienomis Klaipėdos mutinėj susekta muitų mokesčių ėmimo klastojimas. Kai muitinės valdininkai, susitarę su firmomis, praleisdavo brangesnes prekes, imdami už jas žemesnį muitą. Tuo budu valstybei padaryta didelių nuostolių. Nusizengė valdininkai areštuoti. Taip pat traukiami tieson septynių stambių firmų savininkai.

GIMIMŲ SKAIČIUS.

1929 m. visoje Lietuvoje gimė 32,663 berniukai ir 30,464 mergaitės, viso 63,127 kūdikiai. Palyginus su 1928 m., gimimų skaičius sumažėjo. Per visus nepriklausomo Lietuvos gyvenimo metus didžiausias gimimų skaičius buvo 1927 m., butent: tais metais gimė 66,114 kūdikų.

MIRIMAL.

1929 metais Lietuvoj mirė 39,704 žmonės, 20,645 vyrai ir 19,058 moterys. 1928 m. mirė 35,698 žmonės.

Lietuvių Ekonominės Konferencijos Ruošimo Darbų Eiga

1. Abelnas Susidomėjimas Ekonominės Konferencijos idėja.

Amerikos lietuvių, taip gi ir Lietuvos, visuomenė, sprendžiant iš susirašinėjimo, pasikalbėjimų ir spaudos balsų, — parodė palankumą ir susidomėjimą ekonominės konferencijos idėja. Pirmuoju Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečiu (1920-1929) įsikūrę Amerikos Lietuvių Prekybos Butai (Chamber or Commerce): Chicago, Ill., Boston, Mass., Newark, N. J., Detroit, Mich., Worcester, Mass. ir Brooklyn, N. Y. pareiškė pritarimo ir pasiulė savo sandarbininkavimą. Ekonominės Konferencijos sumanymas sujungio ir kitus didmiesčius, ir ten prasidėjo ekonominio organizavimosi pastangos: užsimezgė Prekybos Butai: Cleveland, Ohio (1930 m. vas. 15 d.), Pittsburgh, Pa. (bal. 6 d.), Philadelphia, Pa. (š. m. bal. 13 d.), Baltimore, Md. (š. m. geg. 3 d.). Toki Prekybos Butai organizuojasi ir kitose vietose, kaip Waterbury, Conn., Wilkes Barre, Pa. ir kitur.

2. Spauda Apie Lietuvių Ekonominę Konferenciją.

Amerikos lietuvių spaudai priguli kreditas už rimtą ekonominės konferencijos idėjos įvertinimą. Pavyzdžiui, kai kurie laikraščiai parašė sekančiai: „Š. m. birželio 10 d. šaukiama New York'e pirmutinė Amerikos Lietuvių Ekonominė Konferencija. Jos tikslas — įsteigt Amerikos lietuvių ekonominę organizaciją, sutraukt po jos vėliava ekonomines pajėgas ir išplėst kaip galima didesnę prekybą su Lietuva, ypatingai pakėlimui jos eksporto į šią šalį (Ameriką).“ Taip rašė „Garnas“ (bal. 10 d.), S. L. R. K. A. organas. Kitas Amerikos lietuvių didžiausios organizacijos, SLA organas „Tėvynė“ bal. 18 d. rašo: „Ekon. Konferencijos sumanymas yra svarbus ir naudingas visiems Amerikos lietuviams. Materialė buklė paliečia kiekvieno žmogaus kasdieninį gyvenimą. Amerikos lietuvių gyvenimas dar niekuomet nebuvo bandyta platesnės organizacijos skale tokis ekonominis darbas dirbt. Todėl reikia palinkėt, kad ši (10 birž. New York'e) šaukiamoji ekonominė konferencija būtų sėkminga šimtu nuosimėjų.“

Laikraštis „Vienybė“ savo straipsny „Svarbi Konferencija“ tarp kitko rašo: „Ekonominiai klausimai dabar visame pasauly užima svarbiausią vietą. Amerikos lietuvių yra turėję daug įvairių konferencijų, seimų ir seimelių, bet ši konferencija, šaukiamoji 10 birželio New York'e bus viena šios rūšies pirmoji: ji bus grynai ekonominiais klausimais. Jos pasisekimas priklausys nuo visų lietuvių prisidėjimo. Lietuvos liaudis nepriklausomybę iškovojo bendrai ir sutartinai, masiniu budu dirbdama. Tokiu budu pranešime vėliau. Yra malonu pranešt, kad ponas A. Kalvaitis, Lietuvos Konsulas Chicagoje, ir gi žada aktyviai dalyvaut ekon. konferencijos darbuose. Visais Lietuvių Ekonominę Konferenciją liečiančiais reikalais reikia kreiptis į: Consulate General of Lithuania, 15 Park Row, New York City. Lietuvių Ekonominės Konferencijos Rengimo Centras.

APIPLĖŠE KUNIGĄ.

Balandžio 21 d. du piktadariai, įlindę pro langą į kun. Grigalio butą, Grušlaukės bažnytkaimy, Darbėnų valsč., išplėšė 10,000 litų pinigų ir daug darbrangių daiktų.

budu energingai ir bendrai veikdami lietuvių iškovos Lietuvai ir šviesesnę ekonominę ateitį.“

Dienraštis „Naujienos“ (š. m. bal. 5 d.) apie busimąją ekonominę konferenciją taip rašo: „Mums rodosi, kad tai yra įdomus sumanymas, į kurį turėtų atkreipti savo domėjį taip pavieniai biznieri, kaip ir ekonominės lietuvių organizacijos: prekybos butai, spulkos, bendrovės. Ekonominiai reikalai yra galų gale visų reikaly pagrindas ir apie juos pasitart būtų nemažiau naudinga, kaip apie politiškus arba kitokius klausimus.“

Clevelando savitraštis „Dirva“ sako: „Ši ekon. konferencija gali turėt didelę reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime. Konferencija svarstys kaip sujungt Amer. liet. ekonomines pajėgas, kaip dabort įvairias progas biznyje ir viešoje tarnyboje, kad pagelbėt savo žmonėms tomis progomis pasinaudot, kaip surast saugias ir pelningas biznio progas čia Amerikoje ir Lietuvoje.“

Kiti Amerikos lietuvių laikraščiai buvo malonus savo skiltyse dėt Ekon. Konferencijos ruošiamojo centro įvairius pranešimus. Kai kurie Amerikos lietuvių veikėjai (pav. V. M. Čekanauskas) ir gi jau pasirupino savo mintis dėl ekon. konferencijos išdėstyt spaudoje, ir būtų sveika, kad daugiau vietos inteligentų panašiai padarytų.

3. Liet. Ekonom. Konferencijos Rengimo Centro Žinios.

Del tokio mūsų visuomenės susidomėjimo bei spaudos talkininkavimo, — ir pačios Ekonominės Konferencijos rengimas vystosi normaliai:

Visiems Prekybos Butams dar balandžio mėnesy išsiuntinėta pakvietimai su konferencijos darbų programa. Visi kiti asmenys dalyvaut konferencijoje yra pakviesti per spaudą. Jau didžiama Prekybos (Vaizbos) Butų yra paskyrę savo delegatus: iš Chicago numatoma trys; visi jie pasižadėję paruošt specialius pranešimus. Iš Pittsburgh, Pa. gautas raštas, kad išrinkta trys delegatai ir kad Prekybos Butas nutaręs užkeletą šimtų dolerių nusipirkt lietuviškų saldinių pradžiai. Bostonas yra numatęs pasiųst du žymius veikėjus kaip Prekybos Buto delegatus, bet iš ten yra laukiama daugiau dalyvių. Prekybos Butai Detroit, Mich., Philadelphia, Pa., Worcester, Mass., Baltimore, Md., Newark, N. J. yra pažadėję bent po du delegatus. Yra jau gauta pasižadėjimų konferencijoje dalyvaut ir iš pavienių veikėjų prie Prekybos Butų neprigulinčių. Jau taip gi yra gauta eilė pasižadėjimų kas del pranešimų ekonominei konferencijai. Apie tai pranešime vėliau.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trąpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

Redakcijos Straipsniai

SLA. PILD. TARYBOS RINKIMŲ DAVINIAI.

Šiame „Tėvyneš“ num. telpa pilnas ir galutinis raportas SLA. Pildomosios Tarybos rinkimų. Kiek nuodugniau pažvelgus į šiuos rinkimų davinis, tenka pasidžiaugti SLA. narių augančiu susidomėjimu organizacijos svarbiaisiais reikalais. Nes, kas gali būti svarbesnio organizacijos gyvenime už tinkamą ir pilnai kompetentišką organizacijai viršininkų išrinkimą. Kuomet organizacijos priešaky stovi pilnai kompetentiški žmonės, tad ir organizacijai saugumas visais žvilgsniais pilniausiai užtikrintas. O kad išrinktieji Pildomosios Tarybos nariai yra pilnai kompetentiški organizacijos reikalus vesti ir tvarkyti, tai kelių prieities metų jų darbai kuoaikiškiausiai SLA. nariams tai užtikrina.

SLA. narių susidomėjimas Pildomosios Tarybos rinkimais gražų suolį padarė pirmyn pastarųjų dviejų metų laikotarpiu. 1928 m. Pildomosios Tarybos rinkimuose dalyvavo 8,516 narių iš apie 19,000 turėjusių teisę balsuoti. Kuopų balsavo iš viso 301. Šiais rinkimais apie iš 21,000 turinčių teisę balsuoti narių rinkimuose dalyvavo 10,779 nariai. Pridėjus nepriskaitytus SLA. 239 kuopos balsus, kuri davė po 9 balsus dabartinės Pildomosios Tarybos sąrašo kandidatams, tai viso narių balsavo 10,788. Vadinasi, galingieji balsuoti narių skaitlius padidėjo apie pora tukstančių, o balsuotojai padidėjo 2,272. Aiškiau sakant, šiuose rinkimuose dalyvavo didesnė pusė visų S. L. A. narių, ko niekuomet Susivienijimo istorijoje nebuvo. Taip pat šiuose rinkimuose dalyvavo 327 kuopos iš 371 laike rinkimų galėjusių balsuoti kuopų. Suligėjus net su praicitomis nominacijomis, didelė pažanga padaryta. Nominacijose nedalyvavo 90 kuopų iš tuo metu buvusių 369 kuopų, kuomet rinkimuose nedalyvavo tik 44 kuopos.

Prie šios progos pravartu padaryti palyginimas naujų balsuotojų nusistatyme. Nežiūrint visiems žinomam faktui, kad šių rinkimų metu Komunistų Partija dėjo visas pastangas jos remiamų kandidatų pravedimui ir S. L. A. Pildomąją Tarybą ir tam tikslui naudojo visokias priemones, vis tik taip save pasivaadinusių „progresyvių“ sąrašas mažiau nei vieną trečdalį naujai prisidėjusių balsuotojų savo pusėn laimejo. Kaip pagrindą paimkime Prezidento urėdą, į kurį 1928 metais ir

šiais rinkimais kandidatavo po tris kandidatus. 1928 metais dabartinis S. L. A. Prezidentas p. Gegužis gavo 4,358, o šiais rinkimais gavo 6,030, arba p. Gegužio balsai paaugo 1,672. Tuo tarpu 1928 m. Prezidento urėdai p. Salaveičikas gavo 3,609 balsus, o šiais rinkimais p. Bacevičius gavo 4,364 balsus, arba „progresyvių“ sąrašo balsai paaugo tik 755. Tai įdomus ir reikšmingas faktas, kuris aiškiai parodo milžininkos SLA. narių didžiūmos nusistatymą prieš Komunistų Partijos pasimojimą užkariaut Susivienijimą. Bet kitaip ir būti negali. Milžiniška didžiūma SLA. narių yra sveikai lietuviškai protaujanti žmonės ir jie niekuomet nesutiks aukoti savo organizaciją rusiško komunizmo reikalams.

Šiais SLA. Pildomosios Tarybos rinkimais galima tik pasidžiaugti. Jie parodo ne vien augantį SLA. nariuose susidomėjimą svarbiaisiais Susivienijimo reikalais, bet kartu parodo ir augantį SLA. narių sveiką nusistatymą linkiui Susivienijimo ateities. Susivienijimas yra SLA. narių nuosavybė ir jis privalo tarnauti tik SLA. narių reikalams, o ne partijų užmačioms.

SVARBIOS SUKAKTUVĖS.

Šio gegužės mėnesio 15 d. sukako dešimts metų nuo dienos kuomet susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas. Tai yra svarbios ir reikšmingos sukaktuvės Lietuvos istorijoje. Po ilgų amžių vergijos pirmu kartu teisėtai lietuvių tautos ir Lietuvos Valstybės autoritetas paskelbė pasauliui Nepriklausomą Lietuvos Valstybę. Nes visuotinu, lyginiu, tiesiu ir slaptu Lietuvos piliečių balsavimu išrinkti Lietuvos Steigiamosios Seimo atstovai, susirinkę laikinojo Lietuvos sostinės Kaunan, pirmame savo posėdy gegužės 15 d., 1920 m., vienbalsiai priėmė Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymo sekamą paskelbimą:

„Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos Valstybę, kaipo demokratine respublika etnologinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm.“

Lietuvos Steigiamosios Seimo susirinkimas reiškia teisėtą, pastovią ir viso pasaulio valstybių pripažintą pradžią Lietuvos Valstybės gyvenimo. Nebūtų buvę Steigiamosios Seimo, nebūtų ir Lietuvos valstybės. Steigiamasis Seimas patiesė pagrindus naujai kuriamai nepriklausomai Lietuvai.

Tačiau taip svarbios istorinės sukaktuvės, kaip Steigiamosios Seimo susirinkimas, tiek Lietuvoje, tiek ir Amerikos lietuvių gyvenime praėjo beveik be jokio atžymėjimo. Rašančiam šiuos žodžius iki šiol neteko pastebėti nei vienam Lietuvos laikrašty, kad Lietuva ruošūsi reikiamai atžymėti šias istorines savo gyvenimo sukaktuves. Taip pat ir Amerikos lietuvių apie šias sukaktuves visiškai užmiršo. Kiek mums žinoma, tai

tik vienų „Naujiem“ iniciatyva surengta Chicagoje Steigiamosios Seimo sukaktuvių paminėjimas.

Ši apatią linkiui tokio svarbaus istorinio įvykio lietuvių tautoje pilnai suprantamas dalykas. Demokratinio parlamentarizmo pradžios nepriklausomoms Lietuvos gyvenime šiandien nėra galimybės minėti Lietuvoje. Diktatura ir demokratinis parlamentarizmas negali sutilti vienoje valstybėje. Kuomet nėra galimybės Lietuvos demokratiniams elementams istorines Steigiamosios Seimo sukaktuves minėti, tai ir Amerikos lietuvių visuomenė pasyviu tylymu tas sukaktuves praleido.

Tačiau ateis laikas, kuomet Lietuvos Steigiamosios Seimo sukaktuvės bus su priderama pagarba minimos. Anksčiau ir vėliau pastoviai įsigyvens Lietuvos demokratinė respublika, kurią iškilmingai proklamuoja kaip Lietuvos Tarybų, taip ir Steigiamasis Seimas Nepriklausomos Lietuvos Valstybės paskelbimo deklaracijoje. Gaila tik, kad Lietuvos Steigiamosios Seimo dešimtmetinės sukaktuvės praieina be reikiamo atžymėjimo.

SKAUDUS SMUGIS PREZIDENTO AUTORITETUI.

Daugelis Amer. piliečių, balsavusių už Hooverį laike Jung. Valst. prezidento rinkimų, dabar gailisi tai darę. Mat kelias atvėjais prezidentas Hooveris pasirodė per daug atkakliu piniguočių reikalų atstovu ir gynėju.

Be to, pastaromis dienomis prezidento Hooverio autoritetui suteikė skaudų smugį net pats republikonų partijos kontroliuojamas Jung. Valst. senatas. Mat Hooveris neatsižvelgdamas ir nieką panorėjo patenkinti pietinių valstijų republikonų partijos politikierius ir todėl nominavo ir Jung. Valst. Augščiausiosios Teismo narius John J. Parkerį. Po ilgų ir karštų ginčų senatas atmetė Parkerio kandidatūrą. Prieš jį balsavo netik demokratai, bet ir daugelis pažangesnių republikonų senatorių. Per pastaruosius 36 metus yra pirmas toks atsitikimas, kad senatas atmetė prezidento nominuotą kandidatą ir Augščiausiosios Teismo narius.

Pamatinis didžiūmos senatorių nusistatymas prieš Parkerį yra delto, kad jis per daug atkaklus organizuotų darbininkų priešas ir perdidelis gynėjas kapitalo interesų. Parkeris, budamas teisėju, užgyrė taip vadinamą „yellow dog“ (geltono šunies) kontraktą. Šitas kontraktas reiškia darbininkų ekonominę vergiją. Darbdavys išreikalauja iš darbininkų pasirašyti po tokią sutartimi, kuri uždraudžia darbininkams organizuotis ir darbu unijas, pirma net duoda darbininkams darbą. Aišku, kad tokis Parkeris patekęs į Augščiausiosios Teismo teisėjus palaikys stambiojo kapitalo interesus ir nežiūrės visuomenės reikalų. Be to, Parkeris kaip juristas yra visai nežymus ir jokiais ypatingais gabumais nepasižymėjęs. Todėl prezidentas

Hooveris taip skaudžiai prakūso su Parkerio kandidatūra.

Tokia pat atkakli kova neseniai ėjo senate ir del Charles E. Hughes kandidato į Augščiausiosios Teismo vyriausiojo teisėjo vietą. Prieš Hughes pasipriešinimas buvo irgi vyriausiai delto, kad jis yra stambiojo kapitalo atstovas ir todėl iš jo negalima tikėtis visuomenės interesams užtarimo. Vadinasi, tokis žmogus negali būti bešalus ginčiuose tarpe stambiojo kapitalo interesų ir visuomenės reikalų. Tačiau Hughes yra netik vienu iš pirmaeilių juristų Amerikoje, bet yra tarptautinės garsus juristas ir todėl senatas nežymia balsų didžiūma jį užgyrė tai atsakomai vietai. Bet matyt prezidentas Hooveris nieko nepasimokinęs iš Hughes kandidaturai pasipriešinimo senate, mėgino ir kitą netinkamą Augščiausiosios Teismui kandidatą tokiu pačiu būdu pervaryti senate. Bet šiuo sykiu jam nepavyko ir jis skaudžiai apsišvylė.

Dabar prezidentas Hooveris jau pasitaręs su įvairaus nusistatymo senatoriais nominavo į Augščiausiosios Teismo narius Owen J. Robertsą iš Philadelphijos. Spauda pažymi, kad Robertsas yra švarus žmogus ir gabus juristas. Jis pasižymėjo kaip specialis valdžios prokuroras garsioje Teapot Dome aliejaus šmugelio byloje. Todėl galima išanksto spėti, kad Robertsas gaus senatos patvirtinimą į Augščiausiosios Teismo narius.

Vis tik yra gana reikšminga, kad republikonų partijos kontroliuojamame senate prezidentas Hooveris susilaukia tokių smugių. Tas parodo, kad visuomenės opinijos verčiami senatoriai nenoroms priversti parodyti ponui prezidentui, kad jis bando peržolti eiti stambiojo kapitalo interesų naudai.

Įvairios Pastabos

SLA. KUOPŲ ŠMEIŽIKAS

Brooklyno komunistų organas turi specialį SLA. kuopų šmeižiką. Jis po korespondencijomis iš įvairių kolonijų, kuriose šmeižiamos SLA. kuopos, pasirašo „SLA. Narys“. Štai aprašomas SLA. 7 kuopos iš Pittston, Pa., susirinkimas, įvykęs balandžio 13 d. ir tarpe kitokio 7 kuopa šmeižiama sekamai: „Balsavimai už Pildančią Tarybą ėjo labai neteisingai, kad jau net patys tautiški katalikai pradėjo svetainėje nerimauti, matydami tokį neteisingą balsavimą.“

Vėliaus tame pačiame komunistų organe aprašomas SLA. 66 kuopos iš Ansonia, Conn., susirinkimas, įvykęs balandžio 30 d., ir vėl ta pati maldele: „Tarpe kitų reikalų, atlikti balsavimai ir Pild. Tarybą ir rinkti delegatai į Seimą. Bet viskas taip neteisingai ėjo, kad net patys tautiški katalikai, matydami tokią tvarką, pradėjo nerimauti.“

Jei iki šiol kas dar abejojo, kad komunistų organo redakcijoj sėdintis „SLA. Narys“ aprašinėja SLA. kuopų susirinkimus, tai šita kartojama maldele visokias abejones išsklaido. Jam vargšui visur vaidinasi „tautiški katalikai“, kur tik nėra biznio Komunistų Partijos kromeliui. Todėl gali būti aiškiai kiekvienam protaujantiems žmogui, kiek yra teisybės tuose

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill. ŽMONIŲ SVEIKATA Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PLAUČIŲ IDEGIMAS.

Plaučių idegimas (pneumonija, zapelenija) yra labai išsiplatinusi liga. Ją serga žmonės visokio amžiaus, pradėdant kūdikiais ir baigiant žiliausiais seneliais. Nė luomas, nė lytis nedaro jokios išimties. Kitais žodžiais sakant, nė vienas nuo šios ligos nėra liuosas.

Žmonės ligą vertina sulig rimtumu, tai yra kiek ji pavojinga gyvybei. Juo pavojingesnė, tuo labiau ją susidomina. Sakysime, į vėžio ligą visi atsineša su baime, nes žinoma ką reiškia šia liga sirgt. Plaučių idegimas yra viena iš rimtųjų, viena iš labiausiai pavojingų ligų. Jauni žmonės dar dažniau pagydoma, gi senesni, ypač virš penkių dešimtų metų amžiaus, retas kuris teturi progos pagyt. Nė ir patarė yra susidariusi: „Plaučių idegimas yra geriausias senų žmonių draugas“. Reikia visiems gerai įsidėmėt, kad ši liga yra labai pavojinga ir jog mirtingumas esti labai augstas.

Šią ligą pagamina tam tikros bakterijos, perai, kurių esama net kelios rūšys. Kvėpuojant labai dažnai įtraukiama perų į plaučius, vienok palyginamai gana retai susirgimų pasitaiko. Tajgi reiškia, ne kiekvieną sykį perai įsigavus kuran turi progos atakinkamai veistis ir kaip pasėka, pagamint ligą. Kodel gi ne kiekvienam atsitikimu žmogus suseraga? Medicinos mokslas šitą išaiškina gana lengvai ir sekmingai. Perai gali veistis žmogaus kune tik esant patogioms sąlygoms, be kurių jie (perai) netik neturi galimybės dauginis, bet ir net egzistuoti. Sakysime, ukinknas įsėjęs paselį į netinkamą dirvą arba netinkamu laiku negaus jokio derliaus. Tiesiog tas pats analogiškai dedasi ir šiuo dalyku.

Tos ypatingos sąlygos yra ne kas kitas, kaip žmogaus sveikatos stovis, jo atsparumas. Jei jis, del tulį priežasčių suvargęs, sakysime, netinkamą maistą vartojęs, persidirbęs, neturėjęs užtektinai poilsio arba šiaip jau esąs kokios pirmesnės ligos nukamuotas, tai budamas šitokioj padėty jo atsparumas yra labai menkas ir plaučių idegimu gali labai lengvai apsirgt. Mat jo kuno jėgos esti permenkos kovot su įsigavusiais perais, kurie gana lengvai paimita viršų ir pasekingai dauginasi. Su šiuo momentu liga prasideda, nes perai rado tinkamas sąlygas neįspasakytai greitai dauginis.

Iš šito labai trumpo apipaskojimo kiekvienam skaitytojui turėtų būti aišku, kodel vieni suseraga plaučių idegimu, o kiti pasilieka veik visados liuosai nuo susirgimų. Taip gi iš šito gali kiekvienas aiškiai suprast, kas daryt, kad nuo ligos apisaugot. Vyriausia ir svarbiausia

kiekvieno pareiga, tai užlaikyt savo sveikatą geriausiam stovy visą laiką, kad atsparumas visuomet būtų augstas, kas yra geriausiu bei nuo susirgimų ištikimiausiu.

Pirmieji plaučių idegimo ženklai dažniausiai esti sekami: Krutinę ar šoną smarkiai diegia, ypač giliai kvapą įtraukus. Apsireiškia sausas kosulys, kuris išpradžios gana skaudus. Netrukus šaltis purto ligonį ganetina smarkiai per kokį puslavandį, kartais net ir ilgiau. Tuo pačiu sykiu paklika karštis, kuris tęsiasi bėgy visos ligos laikotarpio. Kvėpavimas visados esti sunkus ir skubotas. Liga paprastai tęsiasi apie septynias dienas. Per šį visą laiką ligonis retai kada rodo pagerėjimo, atpenč, dažnai kasdien eina blogyn iki sulaukia krizio (ligos persikeitimo), kuomet pasirodo staigus ir nuolatinis pagerėjimas. Žinoma, ne visų ligonių eiga yra taip typiška, kaip kad čia apipaskota. Esti gana dažnai įvairių nukrypimų.

Ligonio pagijimas dažniausiai priklauso nuo to, kokia jo sveikata pirmiau buvo ir kaip tvirta jo širdis yra. Šioj ligoj širdis priversta dirbt labai sunkiai ir jeigu ji yra silpna nuo pirmiaus, tai nepajėgia išstet iki pabaigai ligos. Panašiuose atsitikimuose ligonis miršta daugiau nuo nusilpimo širdies, negu nuo pačios ligos, kuri, aiškus dalykas, buvo priežastimi visos bėdos. Be nusilpimo širdies, yra dar ir kitokių priežasčių, nuo kurių ligonis miršta. Ši liga neapsirubežiuoja vien tik plaučių idegimu, kas sudaro tik dalį šio komplikuoto susirgimo. Dažnai kepenys, inkstai ir blužnis paliečiami tiek, kad šie organai negali atlikt savo darbo ir, žinoma, ligonis turi mirt. Neretai esti dar kitokių komplikacijų, ypač atsiradimas pulių (empyena) krutinės laštoj, kas padaro butinu reikalu daryt gana pavojingą operaciją. Šių faktų akyvaizdoj bile kam bus nesunku suprast, kodel nuo plaučių idegimo mirtingumas nuosimtis labai augstas.

Gydymas yra gana sunkus ir dažnai mažai pasekingas net prie geriausių aplinkybių. Specifiškų vaistų veik nėra, kas galėtų vienu pamojimu ligą kiekviename atsitikime išgydyt. Lieka vaduotis tik simptomatišku gydymu, kuris labai retai kada rezultaty duoda. Gydant asmeni, sergantį plaučių uždegimu, daktarui prisieina vest visai nelygi kova, kuri prie idealiausiųjų apyštovų ir energiškausių pastangų dažnai reikia pralaimėt. O ką kebaltė apie tą lušnelę gyvenantį vargšą, kuriam susirgus ligoninė ir slaugė anaipol nėra prieinami? Todėl ir mirtingumas šioj žmonių klasėj visados augstesnis.

Dr. S. Biežis.

komunistų organo šmeižuose SLA. kuopų adresu. Brooklyne sėdintis SLA. kuopų susirinkimui eigos falsifikatorius kuk negali žinoti kas dedasi už kelių simtų mylių SLA. kuopų susirinkimuose. Pagaliau jam teiki visiškai nesivaržo. Visa nelaimė tik tame, kad negalėdamas sugalvoti naujų išmislių SLA. kuopų šmeižimui ir bekartodamas tą pačią maldele save numaskuoja ir aiškiai parodo S. L. A. nariams, kad šmeižtų fabrikuotojai prieš SLA. kuopas sėdi komunistų organų redakcijose.

SLA. SEIMAS — BIZNIO ŠALTINIS.

Chicago komunistų organas jau dabar rengiasi padaryti sau kodaugiausiai biznio iš SLA. Seimo. Štai kaip jis rengiasi prie to: „Chicagiečiai jau organizuojąs, kad laike SLA. Seimo ir kitų suvažiavimų, kuomet privažius Chicago nevien daug delegatų, bet ir šiaip svečių, pasitiki juos koncertais, piknikais, prakalbam, lekcijom taip, kad mūsų judėjimui būtų iš to naudos netik tuo tarpu, bet ir ateity.“

„Vilnis“ ypatingai bus įdomi, nes musų dienraštis juk bus visos tos koncentracijos punktas. „Kalbinkit visus savo pažįstamus užsirašyti „Vilni““

Vadinasi, pasiremdamas S. L. A. Seimu komunistų organas netik bando sau naujus skaitytojus gaudyti, bet jis net skelbia SLA. Seimo „koncentracijos punktu“. Vadinasi jis jau dabar paskelbia save visos tos

naudoti savo partiniam kromeliui. Na, o jei Komunistų Partijos vadai buti Susivienijimo valdonas, kaip jie to siekia, tai kiek tuomet būtų biznio rusiško komunizmo kromeliui! Tuomet SLA. Seimas buti tik iš vardo, o tikrenybėje buti Komunistų Partijos seimas. Šitie pačių komunistų paskelbti faktai privalo atidaryti akis kiekvienam SLA. nariui. Jie aiškiai parodo kas laukia Susivienijimą, jei jis patektų Komunistų Partijos kontrolėn.

Į D O M Y B Ė S.

Jungtinių Amerikos Valstijų jurų pakraščiai sudaro 4,883 mylias ilgio. Didžiosios Britanijos jurų pakraščiai sudaro 7,100 mylių.

Pirmutinė pora šilkinių kojinių (pančiakių) istorijos užrekorduota, kurias dėvėjo garsioji karalienė Elzbieta.

Šaltakosė (ice cream) yra žinoma Kinijos istorijoj suvirš prieš 3,500 metų. Vadinasi, kinai pirmieji pradėjo daryt šaltakosę.

Teodoras Rooseveltas buvo jauniausiu Jungtinių Valstijų prezidentu. Jis buvo tik 42 metų kuomet tapo inauguruotas į prezidento urėdą.

Mažiausios pasaulių karvės užtiktos Pietinių Jurų Salose. Jos yra tik penkių pėdų augščio.

Tik tas jaunuolis gali jaustis laimingu, kuris moka savo tėvų kalbą.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA

Jeį Bučiau Seime

Nors ir labai norėjau but SLA. Seime, bet, delei susidėjusių aplinkybių, mano noras neišsipildo. Seime gi norėjau but delei keleto priežasčių. Svarbiausia jų, tai ši: žinau, bus iškeita keletas rimtų jaunimo reikalų klausimų, ir man norėjosi jais savo mintį pareikšt. Na, negalėdamas to atsiekti Seime, nors čia apie tai, kad ir trumpai, pakalbėsiu.

Tikiu, Seime galės but iškelti šie klausimai:

1. Gavimas į mūsų organizaciją kodidesnio jaunolių skaičiaus. Mano nuomone, kad gat daug jaunolių į Susivienijimą, reikia rast tinkamų priemonių, kuriomis mūsų jaunoliai domėtųsi. Sportas, man rodos, geriausia priemonė. Visur, kur tik steigama jaunolių kuopa, pirmiausiai reikia pasirupint, kad ir vie-nokios ar kitokios sporto šakos jautk įsteigus. Žinoma, jaunutė kuopelė tai padaryt neįstengs. Čia reikalinga suaugusiųjų kuopos ir Centro pagelba.

2. Kokia dvasia mūsų jaunimas Susivienijime turi vaduotis? Svarbus klausimas. Mano nuomonė šiame reikale sekama. Mums reikia stengtis mūsų organizacijoje palaikyt kodaugiau lietuviškumo. Amerikonint ir taip yra kam. Tai atlieka amerikonų įstaigos. Pas mus turi but grynai tautinis, lietuviškas, nusistatymas. Kad jaunolius palaikyt lietuviškoje dvasioje, reikia steigt kodaugiausia jaunoliams lietuvių kalbos mokyklėlių visoje organizacijoje. Šitas darbas ir gi turėtų but stipriai iš Centro remiamas. Seimas gi galėtų kuopų atstovams šita reikalą juotinkamiausiai perstatyt ir paragint kodaugiausia lietuviškų mokyklėlių steigt.

3. Sportas. Šitas reikalas, kaip jau minėjau, yra svarbus ir jis butinai turi but Seime iškeltas. Seimas šiame reikale galėtų tiek pasidarbuot, kad įsteigtų tam tikrą Sporto Fondą. Jo pradžiai būtų galima, jei ne visus, tai bent didesnę dalį tautiškų centų paskirt. Prie to šiam ir kuopos galėtų daug prisidėt. Sakysim, kokio pusmečio bėgy kuopos galėtų padaryt specialį šiuo tikslu vąj — Sporto Fondo naudai rengt visokius parengimus ir juose padarytą pelną aukot į tą fondą. Šiuo syk būtų galima bent dalinai „prisimiršt“ ir Lietuvos reikalai, o daugiau atkreipt domės į čia gimusių lietuvių jaunimą, idant jo kodaugiau į Susivienijimą gavus.

4. Aš esu kalbėjęs su vienu gana rimtu veikėju ir jis yra išsireiškęs, kad jei „Tevynėje“ būtų įvestas jaunoliams anglų kalba skyrius, tai jau tikrai geras darbas būtų atliktas: gautume daug jaunolių ir tiems jaunoliams anglų kalba patarnautume. Su ta mintimi aš visiškai nesutinku. Įvedus anglišką skyrių „Tevynėje“ kaip tik mūsų jaunimą nukriaustume. Reikia žinot, kad jaunimo lietuvių kalbos ir lietuviškumo angliškų skyrių neįsmokinsime. Angliškai mūsų jaunimas moka. Tai koks čia bus patarnavimas? Koks jaunimo lietuvinimas? Visa ką padarytume, tai atimtume iš jaunimo paskutinę priemonę („Jaunimo Kelius“), iš kurios jie šiek-tiek lietuvių kalbos pasimokina ir padėtume amerikonams mūsų jaunimą traukt amerikonizmo link. Juk nemokas savo tėvų kalbos žmogus, tik pusė tautiškai nusistačiusio žmogaus. Mano nuomone, štai kas būtų galima padaryt — „Jaunimo Keliai“ padidint ir jaunimui dar daugiau skaitymo teik. Jei kurie jaunoliai lietuviškai nemoka, tai lai tos kalbos pamoksta „J. K.“ skaitydami. Jei kai kurie, net ir žymūs veikėjai, savo vaikų lietuviškai dar neišmokė ir juos nori „lietuvinint“ anglų kalba, tai geriau lai jie pasistengia savo jaunolius bent dabar pradėt lietuvių kalbos mokyt, o ne siulyt tokių priemonių, kurios tik ištatūniniui tarnautų.

Jei bučiau Seime, tai šitas savo mintis, dar kur kas platesnėje formoje, pareikščiau. Man negalint į Seimą vykt, prašyčiau delegatų, ypatingai jaunolių, kad šitas mano mintis bent kiek įsitėnytų ir Seime, šiems klausimams kilus, jas tinkamai panaudotų.

SLA. Narys Petrukas.

Gražina

Rarašė Ona Jurkiūtė.

New Yorko didmiesty gyvena labai neturtingi žmonės. Jie turėjo keletą vaikų. Jų tarpe buvo ir šešiolikos metų mergaitė, vardu Gražina. Ji buvo labai graži. Be to, ji turėjo ir vieną-kitą blōgą ypatybę.

Gražina manė, kad jei merginos nori but viso pasaulio mylimos, tai privalo veidus labai apsimaliavot. Ir ji taip darė. Kožną dieną, stovėdama prie veidrodžio, Gražina maliavojo savo veidelius ir manė, kad ji gražiausia visame pasauly mergaitė. Žinoma, maliavot veidus dabar yra priprasta, bet Gražina tiek daug maliavos naudojo, kad ir ištolo budavo galima pastebėt.

Prie to, Gražina labai nemėgo lankyti mokyklos. O kadangi jos tėvai buvo labai biedni, tai ji pametė mokyklą ir ržjosi eit dirbt.

Vieną rytą Gražina išėjo ieškot savo laimės-darbo. Ji pamatė skelbimą, kur parašyta, kad reikalaujama merginos. Tai perskaičius, Gražina pamanė: „Aš ten greit darbą gausiu. Kaip tik viršininkai pamatys, kad aš graži, tai mane pirmučiausiai ir priims“. Bet ji nepamanė, kad viršininkams nepatinka tos merginos, kurios veidus labai maliavoja.

Gražina labai džiaugsmingai įėjo į dirbtuvės raštinę ir atsilaukė apie darbą. Ji manė, kad tik ji viena darbo ieško. Bet, jėjus į raštinę, pamatė ant kedžių sėdint dar kitas kelias merginas, kurios ir gi darbo ieškojo.

Vienas jaunas raštinės vyrukas liepė Gražinai atsisėst ir laukt, kol viršininkas ateis.

Visos merginos sėdi ir laukia to viršininko ateinant. Visos galvoja: „Kad tik aš gaučiau darbą“. Gražina ir taip manė.

Štai, ir viršininkas ateina. Jis priėjo prie merginų ir paklausė: „Ko jūs norit?“ Visos atsakė: „Darbo!“ Tada viršininkas liepė visoms merginoms atsisėst. Visos atsistojo eilėje. Gražina buvo trečia eilės pradžioje. Viršininkas pasiūrėjo į merginas kelis sykius ir sakė: „Šiuo syk man reikia tik vienos merginos.“ Tai išgirdus, Gražina nudžiugo. Ji galvojo: „Mane paims, nes aš už vis šias merginas gražesnė“.

Gražina manė taip, bet viršininkas visai ką kitą galvojo. Jis dar kelis sykius visas merginas akimis permetė ir pasakė: „Ta mergina, kuri stovi pirmutinė eilėje, lai rytoj ateina į darbą.“

Gražina nuliudo. Ji manė: „Kodel mane neėmė? Kodel gi ne mane, o aną merginą viršininkas pasirinko? Juk ana mergina visai negraži, net pudros ant veido neužsidėjus. Kaip tas viršininkas galėjo ją pasamdyt, o ne mane?“ Ji to niekaip negalėjo suprast.

Gražinai niekas ir niekad nepasakė, kad merginoms dirbtuvėje netinka but apsimaliavojusios. Apie tai jai pasakojot tik jos motina, bet motinos Gražina visai neklusė.

Jau savaitė ir antra Gražina darbo ieško. Jau ir mėnesis praėjo. Bet darbo ji kaip negauna, taip negauna. Ji galvojo: „Kas gi čia gali but, kad kitas merginas priima, o mane niekas nesamdo?“

Dar vieną sykį ji išėjo darbo ieškot. Sugalvojo išeit labai anksti, tai bus pirmutinė eilėje ir dabar jau tikrai gaus darbą.

Taip, kaip ir kitomis dienomis Gražina apsimaliavojo, apsipudravo ir išėjo iš namų anksti. Ji nusipirko laikraštį ir perskaitė pranešimą, kur merginų reikalaujama. Ji greit į tą vietą nuvažioavo ir nuėjo į dėžučių dirbimo fabriko raštinę. Tiesa, šį syk ji buvo pirmutinė ir jau tikrai tikėjosi gaut darbą.

Gražinai besėdint ir daugiau merginų atėjo. Gražina bet gi to nepaisė ir manė, kad ji dabar pirmutinė, tai darbą tikrai turi gaut.

Kaip ir aną syk, atėjęs viršininkas, pirmiausia peržiūrėjo merginas ir pasiėmė jo nuožūrai patinkamą prie darbo mergaitę. Gražina ir vėl darbo negavo. Bet šį sykį dirbtuvės viršininkas buvo labai atviras žmogus ir pasišaukęs Gražiną į kampeį jai pasakė: „Tu butum labai graži mergina, jei tiek daug maliavos ant veido neturėtum.“

Tai išgirdus, Gražina paraudo ir labai susigėdo.

Dabar Gražina suprato, kodėl jos darban neima. Ji dabar taip gi suprato, kad mamytė teisybę jai sakė.

Parėjus namo, Gražina buvo apsiašarojus. Motina paklausė: „Gražinėle, kas yra?“ Gražina apkabino motiną ir, viską papasakojus, persiprašė už tai, kad pirma jos neklusė.

Po to Gražina vėl bandė gaut darbą. Bet dabar ji jau nenaudojo savo veideliumi maliavos ir labai skaisčiai išrodė. Nuėjo ji į tulą dirbtuvę, kur reikalavo merginų ir gavo darbą.

Negalima nė apsaakyt, kaip Gražina džiaugėsi ir kaip širdingai savo motutei pasakojo, kad darbą jau gausi.

Dabar Gražina maliavos ir kitokių kosmetikų jau nenaudoja. Ji taip gi pataria ir kitoms merginoms, kad veidų perdaug meliava neteptyt.

JAUNOLIŲ NEKROLOGAS.

UTICA, N. Y.

A. a. Felicija Bubelytė.

Gegužės 11 d. su šiuo pasauliu skyrėsi S. L. A. 179 kp. nario Juozo Bublelio 12 metų dukė Felicija Bubelytė. Mirties priežastis — skauduliai ant širdies.

Vėlonė palaidota Laisvose kapynėse su nepriklausomos bažnyčios patarnavimais.

A. a. F. Bubelytė dideliame nuiludime paliko tėvą, motiną, dvi sesutes ir keturis broliukus. Felicija buvo jauniausia šeimynoje. Vėlonė buvo viešosios mokyklos 6B skyriuje. Buvo labai maloni ir kalbi mergaitė. Ji visuomet pasistengdavo visus šeimynos narius ir pažįstamus gražiai ir linksmi prakalbint ir su jais kalbos gažtinai rasdavo. Mokykloje ji priklausė prie mergaičių basketbolo jautko ir buvo pasižymėjusi sportininkė; buvo net viršininke.

Vėlonės šermentis aplankė daug mergaičių ir vaikų. Mokytojos, kurios Feliciją mokė, visos ir šermentis atsilankė ir atnešė po gyvų gėlių bukieta. Gegužės 12 d. 9 val. ryte daug mergaičių ir berniukų vėlonę palydėjo į kapus. Felicija, išleisk šaltame kape amžinai. Tavo mylimi tėveliai, sesutės ir broliukai tavo šaltą kapelį aplankys ir gyvomis gėlėmis papuos, o draugai ir pažįstami amžinai tave minės.

V. Buornat.

LAISKAS IS LIETUVOS.

(Jonukas iš Lietuvos rašo savo pusbroliui, Petrukui, Amerikoje)

Brangus Petreli:—

Aš džiaugsmu ir smagumu netveriu! Pas mus su kožna diena vis gražiau ir gražiau darosi. Mat, pavasaris jau čia. Anądien einu iš mokyklos ir negaliu to mūsų pavasarilio gražumėliu atsigėreit. Visur žaliuoja, upeliai čiuurlena. O tų paukštelių — tai mirgėtė visur mirga! Myturėlis, iškilęs į padangę, čyrena. Jei nu ir mišką — visokiais balseliais tie maži mūsų linksmunėliai mane linksmina. Einu per pievą — pempė suka apie mano galvą ir šaukia: „Gyvi, gyvi!“ Pareinu namo — ant savo lizdo stovi ilgakaklis garnys tai užriesdamas, tai nuleisdamas galvą savo ilgu snapu kalena. Kregždės tik nardo po orą, krykščia.

Zinotum, čia kur buvęs, kur nebuvęs pasisuka vanagas. Ir kad kils gi paukščių kova! Mažieji paukšteliai išsislapstė. Išdykė kregždė gi lekia pasukui vanagą ir šaukia: „Vyt, vyt!“ Žiūriu, garnys kopt nuo savo lizdo ir gi pasukui vanagą. Kiek čia skraidymo, riksmo tas paukščių neprietelis sukėlė! Bet jo vos-vo nesugavo. Jei nebūt pasprukęs kur į krumą, tik, tikrai but pagavęs ir gyvą nulupęs. Kovai pasibaigus, garnys vėl stovi ant savo lizdo ir vis dairosi, ar dar vanago kur nepastebės. Bet tas jau nepasirodė.

Saulė leidžiantis girdėjau gegutę kuknuojant. Buvo tai pirmą sykį šimet. Turėjau kišenėje varinį pinigą, tai numečiau į tą pusę, kur gegutė kukavo. Mamytė, mat, sakė, kad jei taip padarysi, tai kada nors busi turtingas. Vyrai laukus dirba. Piemenėliai ragelį traukioja. Mūsų vyšnaitės jau sužudo. Tikras rojus! A, kad tu su manim dabar čia butum. Tai pažastume laukuose, tai pasiklaustume paukštelių čiubėjimo!

Rašyk, kaip tau einasi. Bučiuoju tave. Tavo pusbrolis

Jokunas.

J U O K A I.

Ėjo žydas per kaimą. Jis norėjo užeit pas ukininką pavarde Odzius, bet nežinodamas, kas jis gyvena ir negalėdamas atsimint pavardės, sutikęs vaiką klausia:

— Vaikė, ar nežinai, kur čia gyvena žmogus... nu, nu... žmogus, kaip skura?

— Onute, aš tave taip myliu, kad del tavęs ir velniui ragus nulaučyčiau.

— Tai pasikalbėk su mano mama!

— Su mama... Hm... kad — bijam...

AUKSO GRUDELIAI.

Parinko Pranas Eimutis.

Žmogus turi tiesą galvot ir apie tuos dalykus, apie kuriuos kalbėt visiškai negali.

Dabar žmonės gyvena taip ilgai, kaip ir senovėje, tik jie nenori to prisipažint. Pergyvenę tulą amžių jie nustoja savo mintį skaisčių sakytis. Aš pažįstu keletą žmonių, kurie, jei pasisakytų, yra taip seni, kaip Matuzelis.

Žmogaus elgėsi visiškai tobulu padaryt negalima, bet patobulint jį visuomet galima.

Perkunas iš giedro dangaus dar niekad netrenkė.

Petras Cvirka.

AR JIE ŽINOJO?

Klumpės kauškendamos graudino laisvus laukus, pilnus laisvo vėjo ir laisvų debesų. Jos spaudėsi į minkštą, purų sniegą, palikdamos pėdsakų karavaną, grįžtantį į kaimą. Ir tuos pėdsakus tuojau naikino sidabringesnis negu pats sidabras sniegas.

Greta klumpių spaudėsi į sniegą, iš šalių dar dviejų porų batų paveikslai. Nublizgintų, švurių.

Ir begaliniai skambančioje ir sniegu kvepiančioje ir eglių užsuptoje lygumoje, kurios spygliais piaustė dangų, ėjo trys poros kojų. Paskiau — trys šešėliai ant sniego balto. Paskiau trys ilgos pėdų lysvės.

Prilipę prie sniego namai kabojo apvirtę prie ežerų, iš kurių garavo dumai. Kai kur iš kaminų tyso ploni, kaip mėlynos bovelnos siulalai. Ant namų langinių buvo išpiautos širdys. Jos žiūrėjo dabar į berną.

Kiekvieno namo langai palydėjo jį apsiašaroję, nes jis buvo jaunas.

Jo šviesiai mėlynos akys žydėjo sniege stipriau, negu išverstas rašalas. Lupos kramtomos dantimis.

Akyse baimė ir velnias. Todel gal ir krutinę atlopes kaip vasarą, atseges sagas, kad buvo jaunas! Linų plaukai iš po zuikinės kepurės.

Per pečius pasikabinęs krepšį, kurio šone baltas lopas, raudant seserims — seserų užlopytas.

Ausyse įsišvilpęs apytylis vėjas kartojto seserų palydinčių jį: — ai-ai-ai.

Ir jam keista pasidarė, — kur jį varo. Už ką?

Kai jie užlipo kalną ir nusileido nuo kalno, kai pradingo gal dvidešimtas sodžius, atsisuko bernas ir prabilo:

— Nežinau nei už ką varote. Juk aš nieko blogo nepadariau, nei prieš valdžią kalbėjau...

Ginkluoti neturėjo laiko klausyt. Jie suspaudė kumštis:

— Greičiau!

Bernas stovėjo ir nesijudino. Jo akys buvo išverstos.

— Pasakytumėt nors už ką. Ar kad prieš kunigą bernus pakursčiau... — Cha-cha.

Tylus juokas riedėjo sniegu. Greit jis vėl nurimo ir sudėjęs kaip surakintas užpakaly rankas, žengė priekin.

Ilgą laiką ėjo tylėdamas. O tos šalies lyguma po lygumos, — ir visur sniegas. Apmaštė gal apie namus. Tikrai jo sąmonėj perbėgo toki dalykai: raudančios seserys, varnėnų inkili pilnas gluosnis, takas į klotimą, prakirsta aketė prude...

Daug pėdų užpakaly pasilikė. Vakaras tepė dangaus pakraščius apyjuodžia spalva. Stai-ga — žiburių tukstančiai. Ir — šniokštimas, tar škejimas. Žemai žiburiai gėso ir vėl degėsi, bėgiojo.

Tai reikškė miestą.

— Miestas?! — sušuko jis.

Iš pradžių jo veide šypsena, paskum liudėsys.

Jis sustojo ir paprašė leist jam pasitaisyt atsirišusių autų apivara. Ginkluoti leido. O jis — strykt kaip drigantas ir pasileido per lauką.

Antrasis, stovėjęs kiek toliau pastumė jį ir bernas griuvo kniupsčias į baltą sniegą.

— Žiūrėk, jautis norėjo pasprukt. Na, kelkis!

Pirmasis:

— Ogi švino į galvą! Su bėgančiais kitaip ir nesielgiama. Žinok!

Uždarė berną, užrakino, užkalė. Vieną visoje trijų pėdų ilgio, trijų pėdų pločio kameroje. Nebuvo bernui nei kur vaikščiot, nei pasiraizyt.

Savaitę taip jis išsėdėjo sienų suspaustas, įvairiose dumuose. O kitą savaitę jis pasiraižė. Nebuvo kur rankų ištiest. Ir mėtį petį į duris ir kojas į sieną ir pradėjo plėst duris. Pusę durų išplėšė. Subėgo kalėjimo sargai.

— Tamstai matyt perankšta.

— Duokit man kad but kur pasivaikščiot.

— Tuojau, kai gausi, tai daugiau nereiks!

— pagrasino bernui, subarė ir užkalė dar tvirčiau.

Kai rytais per duris jam paduodavo dubenį juodos sriubos, jis paklausdavo, kada bus teismas.

Nieks net nežinojo nei už ką jis čia sėdi. Sėdėjo, sėdėjo bernas, o kai nusibodo sėdėt, — pradėjo dainuot. Išdainavo dainas apie vargą ir jam lengviau pasidarė.

Kalėjimo kamera atliepė dainą kaip statinėje. Ir visas kalėjimas drebėjo. Žemai, oi žemai praedimai žmonės girdėjo laisvą dainą nelaisvės namuose. Ir stebėjosi.

Pagalau bernas ar pakvaišo, ar ką — dainavo ir galo nebuvo.

Atėjo sargas ir per duris paliepė nutilt.

— Dainuot?

— Taip.

— Savo motinos, seserų savo dainas?

— Kalėjimo administracija draudžia. Jūs staugdami trukdote žmonėms kitose kamerosose miegot.

— Pašvilpkit!. Tai tegul paleidžia! — Tralialia — ir uždainavo, dar baisiau.

Kalėjimo administracija susirupino juo. Buvo įsakyta pasodint karcerin — dainavo; buvo paliepta neduot valgyt — dainavo.

Ir nusidainavęs savo tėvynės dainų, jis sugriuvo ant narų.

Ėjo dienos. Daug dienų. Teismo vis nesu-laukė. Vieną dieną, kai jis gulėjo ir žiūrėjo į šviesos spindulius bekrantčius ant lubų, kuriuose žaidė voras, — iš už sienos balsas.

Pašoko jis. — Balsas!

— Kas čia? — apglėbęs sieną riktelėjo.

Sukoncentravęs visą dėmesį išgirdo neaiškūs žodžius. Jį mokino kaip reikia kalbėt. Reikia paimt ir pridėt alvę prie sienos.

Laimė, jis rado tuščią puoduką.

Tai buvo moteris iš moterų kameros. Karidoriuje sužvangėjo pančiai, jis atšoko nuo sienos.

Praėjo nerami naktis. Sutartu laiku, kita rytą, išgirdo:

— Pal-auk, aš da-bar pag-riešiu!

Ir išgirdo griežiant ant stygų. Graudų balsą nugirdo ir pačiam bernui graudu pasidarė.

Jis apkabino sieną. Visą naktį siaurą kalėjimo langą tvino mėnesiena ir pritvino pilnas kalėjimas. Begalinis ilgėsys edė jį ir jis pradėjo skaityt sekundas, minutes.

Merga iš svetimos kameros su juc dažnai kalbėdavosi. Kalbėjosi ir paskutinį vakarą.

Nenuostabu, kad jis apkabinėdavo sieną ir berniškas kunas kaip katės prisiglausdavo prie sienos, kad tik išgavus nors vieną žodį.

Vieną vakarą ji atidarė paskutininis žodžius ir kai kitą rytą jis pasibeldė — jos jau nebuvo.

Ir vėl nuėjo bursy dienų. Nežinia kuris buvo laikas. Jam rašė laišką iš kaimo, kad liudnos naujienos ir nudvėse karvė. Nudvėse karvė ir artinasi pavasaris, o kas sės, kas užakės. Ir gale prašė brolio atsiprašyt ponų, kad jį tik paleistų. Prašė nusižemint, kad tik leistų grįžt į kaimą.

Čia netrukus žaliuos žalios atžalos ir želmėnys. Jau karves kai kur gano, pabaigę pašarus. Ginsime ir mes — užbaigė laišką.

Ir trys seserys pasirašė.

Visą naktį bernas nerimo. Rytą kai atnešė valgyt — paspyrė dubenį.

— Eikit po velniais! — šaukė jis. — Arba jūs mane paleiskit arba aš pasikarsiu. Kada gi bus seimas?

Jo kalbų nieks ir neklausydavo. Tik keturios sienos.

Pasiilgo bernas laisvo, šalto oro dvelkimo. Ir nežinojo jis ar žiema ar jau pavasaris. Tik iš laiško seserų sprendė: — kai kur jau karves gano.

Tai numovė žiedą nuo piršto ir metė augštyn į augštą kalėjimo langą. Stiklas skamtelėjo ir kraštas lango iškrito. Oras paputė, pakvipo. Bernas šoko, užsikabino per narus, siena, užsikorė augštai ant lango.

Ir toli miestas. Ir toli dunda. Po kojomis dunda. Sargybinis vaikščiojo. Kitoj sargybinio pusėje kaštonas su pumpurais. Didelė kalėjimo kaštonų alėja.

Jis godžiai rijo kiekvieną vaizdą, kiekvieną žalumą. Už miesto kaminų klojosi žalia girių skiauturė, o už tų girių tai ir jo kaimas. Ko jis čia? Ko? Kalėjimo drėgnoj palangėj žėlė žolė. Jis godžiai į ją sugriebė ir pradėjo bučint, kramtyt.

O viena moteris su naščiais ėjo, sustojo ir pasiūrėjo į tą langą:

— Eil! — riktelėjo jis jai.

Atsisuko sargybinis, pakelė galvą ir mostelėjo ranka.

— Sveikas! Mainykiva vietoms! — juokavo per išmuštą langą bernas.

— Atsitrauk! — suriko kareivis.

Bernas nesitraukė. Jis juokėsi plačiai atvėręs burną ir šnervės raudonavo nuo tyro oro. Ko jam skubėt. Antai važiuoja vežimas, vežime kaimietis. Ko jam skubėt. Jis nori pamatyti kaimietį.

— Atsitrauk, šausiu!

— Šauk! — juokavo bernas. Ir pamanė — na, ar gi tu ištikrųjų toks velnias, — kai kareivis ištiesė šautuvą.

— Atsitrauk, paskutinį kartą sakau!

— Na, ką čia gąsdint? Nemažas esu. Nepataikysiu beto.

Du kartu sargybinis paleido po šuvį į orą, o trečią kartą ištiesė į berną. Bernas žiūrėjo į sargybinį ir šypojos. Jis tiesė kaž kodėl ranką per grotas. Tuo tarpu šovė... Ir ką gi? Pataikė.

Bernas atsilošė, paleido rankas nuo štangų ir virto su trenksmu augštelin

SLA. Kalendorius APSKRICIU BEI KUOPU PARENGIMAI

Daviniai SLA. Pild. Tarybos Rinkimų Ivykusių Kovo ir Balandžio Mėnesiais, 1930 m.

PATERSON, N. J., SLA. 101 kp. piknikas-aufingas įvyks gegužės 25 d., Višniausko uky. Kviečiame visus pater-soniečius į šį parengimą atsilankyti, nes bus tai gana įvai-rius išvažiavimas.

CHICAGO, ILL., SLA. 139 kp. rengia SLA. 2 Apskričio dele-gatų pagerbimui vakariene, kuri įvyks gegužės 25 d., Lie-tuvių Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave., Ro-selande. Bus leidžiama ir pa-salinė publika.

SAGINAW, MICH., SLA. 144 kp. piknikas bus gegužės 25 d., M. Alsono farmoj. Vieta labai graži, ant upės kranto. Važiudami imkite East St.

PORT CHESTER, N. Y., SLA. 367 kp. balius bus gegužės 31 d., Irving Lodge Hall, North Main St., Port Chester, N. Y. Pradžią 8 val. vakare. Bus gera muzika.

BINGHAMTON, N. Y., SLA. 50 kp. pirmas šių metų pikni-kas bus birželio 1 d., J. Plėk-što giraitėje. Pradžią 2 val. popiet.

PITTSBURGH, PA., SLA. 105, 40 ir 353 kuopos rengia pir-mą šiame sezore pikniką, ku-ris įvyks birželio 1 d., Amšė-jaus uky (farmoje), McKees Rocks, Pa. Griežš puiki lietu-viška muzika. Visi galės puik-ai pasilinksmit ir tyru pa-vasario oru pakvėpuot.

CANTON, ILL., SLA. 108 kp. piknikas bus birželio 1 d., Big Creek Park'e, Canton, Ill. Kuopa kviečia atsilankyti vi-šų apylinkinių miestelių lie-tuvius. Bus pasakyta gera prakalba.

PATERSON, N. J., SLA. 345 jaunuolių kuopa rengia tre-čią metų išvažiavimą, kuris įvyks nedėlioje, birželio 1 d., Višniausko uky (farmoj), Squaw Brook Road, N. Hale-don, N. J.

GRAND RAPIDS, MICH., SLA. 60 kp. piknikas bus birželio 8 d., prie Big Crooked Lake. Bus gražuolių kontestas, val-čių lenktynės, besbolės žais-mė, šokiai ir tt. Pradžią 10 val. įžanga 35c.

RACINE, WIS., SLA. 212 kp., šios kuopos Dailės Ratelio ir jaunuolių 338 kp. rengia bend-rą pikniką, kuris įvyks bir-želio 8 d., pas SLA. 212 kp. narį J. Bernatavičių, Powers Lake, Wis.

NEW KENSINGTON, PA., S. L. A. 192 kp. piknikas įvyks birželio 15 d., Vidro uky (far-moj). Važiuojant iš New Kensington reikia važiuot Freepport Road iki Creighton stoties ir reik sukstis po kai-rei ir paskui laikytis pro-dešinei iki pikniko vietos. Tro-kas eis 1 ir 2 val. popiet.

SO. MILWAUKEE, MICH., S. L. A. 133 kuopos piknikas bus birželio 29 d., Badger Grove Darže, prie kelio High-way 15.

SLA. narių ir bendrai vieti-nių lietuvių prašome į šios mūsų organizacijos parengimus atsilankyti.

Kiekvienos motinos parei-ga paraginti savo sunus ir duk-teris prisirašyti prie didžiausios lietuvių organizacijos — Susi-vienijimo Lietuvių Amerikoje.

Table with columns for various SLA branches and their members. Columns include: Kuoopa, Ant Prezidento, Ant Vice-Prez., Ant Sekr., Ant Izdininko, Ant Izdo Globėju, Ant Dakt., and individual names like S. Cegužia, M. Bacevicius, Dr. A. L. Gratunas, etc.

Table with columns for months: Kp., Geg., Bac., Graič., Mik., Petr., Jurg., Jesk., Gug., Sal., Tar., Rag., Jan., Jus., Jon., Klim., Pal. Each column contains numerical data representing counts or values for each month.

Kp.	Ceg.	Bac.	Graič.	Mik.	Petr.	Jurg.	Jesk.	Gug.	Sal.	Tar.	Rag.	Jan.	Jus.	Jon.	Klim.	Pal.
302	5	15	1	7	14	6	15	5	15	1	5	6	16	15	4	17
303	63	8	2	64	9	57	16	64	5	3	66	66	5	9	66	7
304	6	52	—	6	52	6	52	6	52	—	6	6	52	6	52	6
305	8	—	—	8	—	8	—	—	—	8	8	8	—	—	—	—
306	18	5	—	19	4	18	5	3	3	17	17	20	5	4	17	6
308	4	55	4	4	58	4	59	4	54	4	6	20	46	46	3	57
309	44	—	—	44	—	44	—	—	—	—	44	44	—	—	—	—
310	8	—	—	8	—	8	—	—	—	—	8	8	—	—	—	—
311	32	5	—	32	5	32	5	30	5	2	33	35	4	2	32	5
312	7	6	—	6	6	8	5	7	6	—	7	7	4	4	7	6
313	—	16	2	—	18	—	18	—	—	13	5	4	—	15	17	—
314	—	6	7	—	12	—	11	—	—	9	4	1	—	11	12	2
315	2	3	—	1	5	1	5	—	—	2	4	1	5	2	4	1
318	213	—	—	213	—	213	—	—	—	—	209	213	—	—	213	—
319	1	11	—	1	12	1	12	—	—	12	10	2	1	12	1	12
322	—	28	—	—	28	—	28	—	—	28	—	—	—	—	—	—
323	18	—	—	18	—	18	—	—	—	11	17	17	—	1	18	—
324	—	8	—	—	8	—	8	—	—	8	—	4	6	6	—	8
325	24	—	—	24	—	24	—	—	—	14	24	24	—	—	24	—
326	6	1	—	5	2	6	1	4	2	1	3	4	1	1	5	1
327	—	8	—	—	8	—	8	—	—	—	—	—	8	8	—	8
328	7	2	—	7	2	7	2	7	—	2	7	7	2	2	7	2
329	9	—	—	—	9	1	9	—	—	9	9	6	1	—	9	—
330	—	13	—	—	13	1	12	—	—	12	1	2	12	12	—	13
331	5	—	—	5	—	5	—	—	—	5	5	5	—	—	5	—
332	7	4	—	7	4	7	4	5	2	4	8	7	4	3	8	3
334	17	3	—	17	4	17	4	15	—	6	15	10	3	4	16	4
335	20	—	—	20	—	20	—	13	1	6	19	20	1	—	20	—
336	11	—	—	11	—	11	—	10	1	—	11	9	1	—	8	1
339	5	3	—	5	3	5	3	3	3	2	4	5	3	4	5	3
340	10	3	—	10	4	10	4	10	4	—	11	9	4	3	10	4
341	15	8	—	19	4	17	8	13	9	3	16	18	6	6	16	8
342	11	1	—	11	3	11	3	11	2	1	10	13	4	1	11	3
343	32	—	—	32	—	32	—	—	—	32	32	—	—	—	32	—
344	17	2	—	19	9	22	6	21	6	1	25	27	1	3	24	4
345	4	1	—	4	1	4	1	4	1	—	4	5	—	1	4	1
346	—	19	—	—	19	—	19	—	—	—	19	19	—	—	19	—
347	11	3	—	11	3	11	3	7	4	3	10	7	8	3	11	3
348	29	—	—	29	—	29	—	—	—	29	29	—	—	—	29	—
349	1	18	—	1	18	—	18	—	—	19	1	19	17	1	18	—
350	11	—	—	11	—	11	—	9	—	2	11	9	1	1	10	1
351	6	5	3	7	9	5	9	7	4	2	5	6	10	5	6	8
352	102	5	4	102	9	103	7	99	7	6	101	98	10	9	100	8
353	10	—	—	10	—	10	—	—	—	10	10	10	—	—	10	—
354	28	5	1	28	4	28	5	15	3	11	26	24	20	8	25	8
355	7	—	—	7	—	7	—	—	—	7	7	7	—	—	7	—
356	16	7	—	14	8	15	8	16	6	2	16	16	5	2	15	8
357	15	—	—	15	—	15	—	—	—	13	15	—	—	2	14	1
358	27	—	—	27	—	26	1	26	—	1	26	27	—	1	26	1
359	11	—	—	11	—	11	—	—	—	11	11	—	—	—	11	—
360	8	—	—	8	—	8	—	—	—	10	10	10	—	—	10	—
362	5	11	—	4	12	7	9	5	11	—	5	5	10	12	6	10
363	8	—	—	8	—	8	—	—	—	8	8	—	—	—	8	—
364	5	—	—	5	—	5	—	—	—	5	4	—	—	1	5	—
366	6	—	—	6	—	6	—	—	—	6	6	—	—	—	6	—
367	13	—	—	13	—	13	—	—	—	9	13	13	—	—	12	1
369	3	—	—	3	—	3	—	—	—	1	4	—	—	2	2	2
370	14	—	—	14	—	14	—	—	—	14	14	—	—	—	14	—
371	9	—	—	9	—	9	—	—	—	9	9	—	—	—	9	—
Pav.	60	15	5	60	17	78	10	63	16	10	60	62	24	21	60	20
	6,030	4,364	423	6,116	4,627	6,080	4,699	5,180	4,247	1,319	6,121	5,981	4,302	4,288	6,010	4,622

BALSŲ SKAITYMO KOMISIJOS PASTABA.

SLA. 239 kuopos iš Syracuse, N. Y., balsai nepriskaityti, nes kuopa balsavo jau praėjus balsavimo laikui. Ši kuopa padavė po 9 balsus visiems dabartinės Pildomosios Tarybos sąrašo kandidatams. Balsų Skaitymo Komisija:

- Vincas Daukšys,
- Stasys Pauža,
- Juozas Ambraziejus.

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

PORT CHESTER, N. Y. SLA. 367 Kp. Balius.

SLA. 367 kp. rengia didelį balių. Pokilis įvyks šeštadienio, gegužės 31 d., Irving Lodge Hall, North Main St., Port Chester, N. Y. Pradžią 8 val. vakare.

Kviečiame visus ir visų apylinkių lietuvius šiam mūsų baliuje dalyvauti, nes bus tai didelis ir linksmas renginys. Visi galėsime pasilinksinti. Muzika bus gera — griežt visokius šokių.

Varde rengimo komisijos širdingai kviečiu visus ir visas atsilankyti.

BINGHAMTON, N. Y. Išleistuvės. SLA. 50 Kp. Susirinkimas.

Gegužės 1 d., š. m., netekome gero darbuotojo, p. J. Činiko. Jonas Činikas apleido Binghamtoną ir išvyko Lietuvon, atlikęs savo namiškių ir pažintų.

Jonas Činikas dar jaunas vaikinai. Į šią šalį atvyko vos penki metai atgal, nors gimęs šioje šaly. Jis greitai prisitaikė prie šios šalies aplinkybių, buvo veiklus visuomenės darbuotojas, priklausė prie SLA. 50 kuopos ir pastaruoju metu buvo jos tarimų raštininku. Jis bendradarbiavo „Tėvynėi“ ir „Naujienoms“, ir turėjo sveiką pasauliavimą, taip gi neblogai orientavosi įvairiais klausimais. Lietuvon išvyko tik trumpam laikui.

Gyvendamas Binghamtone p. Činikas įsigijo nemažai draugų. Tad jam išvažiuojant, artimesnių jo draugų buvo suruošta išleistuvių vakarėlis.

Vakarėlis įvyko Bratislava Restorante. Buvo paruošta skanus pietus, taip gi pasakyta įvairių linkėjimų ir trumpų kalbų. P-as St. Vaineikis sudainavo trejaitį dainelių. Po to sekė linksmoji vakaro dalis — šokiai.

Apie pusę po dvyliktos visi svečiai p. J. Činiką palydėjo iki stoties ir atsisveikino.

Be p. Činiko, dar trijų gerų ir senų binghamtoniečių netekome, tai p. V. Kazėno, Kazėnienės ir p. J. Žypo. Jie visi drauge tą patį vakarą išvyko į New Yorką, o iš ten laivu „Bremen“ — į Lietuvą. P-ai Kazėnai ir p. Žygas yra pasiturintai žmonės ir gal apsigyvens Lietuvoje. Tad laimingo pasivedimo visiems!

Gegužės 6 d., Lietuvių Svetainėje įvyko SLA. 50 kuopos mėnesinis susirinkimas. Narių susirinko nedaug, tad, be paprastų kuopos reikalų, daugiau niekas ir nebuvo svarstyta.

Finansų raštininkas pranešė, kad p. Žemis ir p. Jaškauskienė tampa išbraukti del neužsimokėjimo duoklių.

Kuopos valdyba pranešė, kad SLA. 50 kp. pirmas šių metų piknikas įvyks birželio 1 d., sek madieny, 2 valandą popiet, p. J. Pleškio giraitėje.

Tad visi kuopos nariai pasitengkite augščiau minėtame piknike dalyvauti.

P. B. Balčikonis.

CHICAGO, ILL.

SLA. 139 Kp. Rengia 2-ro Ap-skrėčio Delegatams Vakariene.

SLA. Antro Ap-skrėčio suvažiavimas įvyks gegužės 25 d., Roselande. Šia proga pasinaudodama, vietinė SLA. 139 kp. rengia delegatų pagerbimui vakariene, kuri įvyks geg. 25 d.,

Lietuvių Darbininkų svetainėje, 10413 So. Michigan Ave., Roseland.

Į šio parengimo komisiją įeina šie nariai: Grigaliunas, Razanskas, Kairis, Bobelis ir Šarkiuonas. Žinant komisijos narius ir jų darbštumą, reikia tikėtis, kad vakariene bus gera, nes komisija deda pastangas su traukt geriausias šeimines valgių pagaminimui.

Į šį pokilį bus priimta ir pašalinė publika. Visus kviečiame šioje vakarieneje dalyvaut. Visi busite patenkinti.

P. T. Grigaliunas.

WORCESTER, MASS.

IŠ SLA. 318 Kp. Darbuotės. Gegužės 11 d., 1930 m., L. U. Klubo Svet. buvo laikytas specialis šios kuopos susirinkimas. Nors diena buvo graži, bet narių susirinkime dalyvavo gana daug.

Visų pirmaisiai buvo rinkimas delegatų ir businajį SLA. Seimą. Išrinkti šie nariai: Stasys Vaskelevičius, Jonas Dvareckas, Julė Mitrikaitė, Juzė Rukytė, Antanas T. Jasaitis, Ona Laurinaitienė, Juozas Babraitis, Ona Sinkienė, Ona Dėdynienė.

Rinkti darbininkai prie apmokėjimo 500 metų D. L. K. Vytauto Jubilėjaus. Ši pramoga bus geg. 30 dieną, 1930 m., Fair Grounds, Worcester, Mass. Kuopa atsižymi savo darbščiomis moterimis. Padirbėt apsiėmė visos moterys: Ona Simakauskienė, J. Lendraitienė, O. Stapšienė, O. Laurinaitienė, M. Keblinkienė, P. Petravičienė, M. Jankauskienė ir M. Žemaitaitienė.

Rekomendacija nuo kuopos komiteto, kad vaikų koncertas būtų permainytas ant koncertinio pikniko, liko atmeta. Tad geg. 18 dieną, kaip 2:30 val. popiet, L. U. Klubo Svetainėje, buvo SLA. 318 kuopos vaikų mokyklės didelis koncertas, po

kuopos išrinkti delegatai į se-kantį Seimą.

SLA. 318 Kp. Koresp.

SO. MILWAUKEE, WIS.

IŠ SLA. 133 Kp. Veikimo.

SLA. 133 kp. mėnesinis susirinkimas buvo bal. mėnesį. Narių susirinko nemažai.

Perskaičius perėmė susirinkimo protokolą, vienbalsiai priimtas. Po to, išdalinta balotai rinkimui SLA. Pildomosios Tarybos. Buvo renkamas ir delegatas į businantį Seimą. Išrinkta Jurgis Morkevičius. Išrinkta pikniko rengimo komisija. Piknikas bus 29 d. birželio, Badger Grove Darže, prie kelio Highway 15. Šimet į pikniką suvažiuos ir SLA. 10 Ap-skrėčio delegatai, nes tuo laiku South Milwaukee įvyksta šis suvažiavimas ir delegatai yra užkviesti dalyvaut piknike. Kviečiame pikniką dalyvaut visus lietuvius, ypač SLA. narius.

Jonas Ivanauskas,

STAMFORD, CONN.

IŠ SLA. 168 Kp. Veikimo.

SLA. 168 kuopos susirinkime, įvykusiame balandžio 6 d. sekretoriaus pranešta, kad vienas iš delegatų, jaunuolė Biruta Taruliuotė neprimta kaip ne pilna narė suaugusių skyriuje. Nutarta jos vieton išrinkt kitą. Išrinkta Ona Ančiūtė.

Buvo rengiamas balius, tai nutarta užkviest South Norwalk'o, Port Chestre'o ir E. White Plains SLA. kuopos.

Vėlesniame susirinkime, gegužės 4 d., apsvarsčius kuopos reikalus, delegatams įteikta mandatai. Delegatais į SLA. Seimą yra: Viktoras Martinaitis, Antanina Bartnikienė ir Ona Ančiūtė.

Toliau buvo svarstoma kaslink SLA. konstitucijos pataisymo. Didžiama, prieš vieną balsą, nutarta sekanti įnešimai busimam Seimui: kad Seimai būtų rengiami kas keturi metai ir Pildomoji Taryba būtų renkama ant keturių metų. Taip gi palaikyt ištikimybę lietuvių ir Suvienytoms Valstijoms.

Negaliu palikt neprimęs, kad įvykusiame baliuje balandžio 26 d. South Norwalk'o kuopa nepasirodė del nežinomų priežasčių, bet kaip Port Chester'o taip ir White Plains kuopoms tai priklauso gilus ir širdingas ačiū! Šių kuopų nariai skaitlingai į mūsų balių atsilankė. Garbės tenka E. White Plainškiams, pas kuriuos vienybė žydi ir sutartinai veikia. Nors jie ir toliau gyvena, bet skaitlingiausiai į mūsų balių atsilankydami padavė mums brolišką pagelbos ranka, kuri šiais laikais mums labai reikalinga. Dar sykį visiems svečiams širdingai ačiū!

Taip gi turiu pažymėt, kad mūsų kuopa turi išsirinkus korespondentą, kuris daug mąsto, bet nieko nevelkia. Tiesa, iš-pradžios buvo parašęs porą korespondencijų, nupeikdamas valdybą ir narius, o daugiau nieko nesigirdi. Beje, praeitam susirinkime tas koresp. „atgijo“. Kai buvo svarstoma SLA. Konstitucijos pataisymo įnešimai busimam Seimui, tai mūsų korespondentas gina kiek gali; girdi, tokių įnešimų, nereikia, nes jie bus numesti į ragažę. Mano gi patarimas: broliai ir sesutės, prie tvirtesnio lietuviško nusistatymo ir vienybės! O kada mes busime vienminčiai, tada savo šešėlių nebijosome ir savo darbais širdingai lietuviški džiaugsimės. Kp. Narys.

ROCKFORD, ILL.

Klaidos Pataisymas.

„Tėvynės“ num. 17 mano pra-nešime apie 77-tos kp. delegatų išrinkimą į Seimą, iš „Tėvynės“ redakcijos pusės, įvyko klaida tame, kad dviejų delegatų visai nepamėnėta — praleista, tai ponis B. Šimaitienė ir p. K. J. Barzdukas, kurie yra

kuopos išrinkti delegatai į se-kantį Seimą.

Delei šito įvykio (klaidos) „progresyvių“ korespondentas „Vilny“ rado proga kuopos sek-retorių (mane) „pabombarduot“, kad sekretorius yra didel-is „nežinėlis“, nes „nežino“ nė kiek kuopa delegatų išrinko į Seimą. Ak tu šventas Jackau, ir buk tokiam nežinėliui!

„Vilnies“ korespondentui šito džiaugsmo nepavydžiu. Tegul jis pasidžiaugia taip, kaip kad mažas vaikas žibancija blekute rades, ir nors tuo savo nuliudusią širdelę „pasitiesija“...

P. A. Deltuva.

Indusai ir Jų Vadas Gandhi

Gandhi vardas dabar yra plačiai žinomas visam pasauliui; apie jį rašo visų šalių laikraščiai. Gandhi tapo dabar vienu žymiausių indusų tautos vadų, paskui jį seka minios ir indusai laiko jį kažkokiu pranašu. Gandhi propagandas tikslas — iš svetimųjų valdžios išsivaduoti, nes ligi šiol visą indusų tautą, susidedančią daugiausia iš 300 milijonų žmonių, valdo palyginti nedidelė saujalė anglių. Ir angliai į Indiją žiuri kaip į savo turtingą koloniją.

Iš Indijos, mokslininkai sako, yra kilusios dabartinės Europos tautos, tai gi ir lietuviai. Daugiau kaip prieš tris tūkstančius metų visi kalbėję kartu su indusais viena kalba, bet kai žmonės ėmė skirstytis po įvairias pasaulio dalis, tada ir kalbos ėmė viena nuo kitos skirtis. Teko neseniai skaityti viename užsienio laikraštyje, kad du lietuvių keliauninkai — M. Šalčius ir A. Paškevičius — jau beveik pusę kelio nuvažiavo motorikliu, keliaudami iš Kauno į Kalkutą; girdi, keliauja jie į Indiją pas savo senųjų protėvių, senolių, gimines, kurie žiloje senovėje samskritiškai kalbėję. O ką gali žinoti, gal M. Šalčius su A. Paškevičiumi, nuvykę į Indiją, atras ten lietuvių buvimo pėdsakų. Mano turimomis žiniomis, M. Šalčius ir A. Paškevičius, vašingai priimti Palestinoje, kur jie rado pažįstamų žydų, senai iškeliavusių iš Lietuvos, netrukus turi važiuoti per Mezopotamiją pro Adomo ir Ievos tėviškes, o iš ten per Beludžistaną į Gandhi tėvynę — Indiją.

Kalbant apie indusus reikia pasakyti, kad jie per kelis tūkstančius metų išlaikė ligi šiol savo senovės religiją ir papročius. Tik angliai, šeiminkaudami jų šaly, įtaisė geležinkelius, pašta, telegrafą. Visa tai geras yra daiktas. Su nepasitenkinimu indusai žiuri į anglių atvežamas iš Mančesterio manufaktūros prekes, nes tatau labai kliudo indusų naminei audinių pramonei. Del to ir kyla didžiausias nepasitenkinimas.

Gandhi, tapęs tautos vadu, laikosi savotiškų priemonių kovai su angliais. Mes pripratę matyti Europoje tautos vadus, kurie reikalui esant neatsisako ir šaunamų ginklų stvertis, jei tenka gint savo tėvynės laisvę. Tuo tarpu Gandhi nuo tokių kovos priemonių atsisako ir nepatiria imtis į savo rankas šaunamų ginklų ir visą kovą pataria vesti be kraujo praliejimo. Jis panašiai elgiasi, kai senovės mešų kaip kurie šventieji, kurie kovos ginklu statydavo žmogaus melę.

Idomu todėl šiek tiek susipažinti su indusų tautos vadu Gandhi biografija. Gimė jis 1869 m., tai gi eina 61 metus. Jo šeimoje, kaip paprastai indusai, niekas nevalgė mėsos del tam tikrų religinių įsitikinimų. Jis vedė žmoną turėdamas 13 metų amžiaus; žmona tokio pat amžiaus buvo. Ten toks jau paprotys, kad labai jauni žmonės susituokia. Jo žmona ir šiandien tebegyva, tik rašytyskaityt nemoka, ir dabar ji atrodo greičiau kaip motina, negu jojo žmona. Pirmuosius mokslus Gandhi išėjo anglių gimnazijoje. Dar gimnazijoje besimokdamas, girdėjo iš kitų, kad angliai ešą todėl tokie galingi, kad valgo mėsą, ypač bifštekus. Vieną kartą, dar gimnazijoje bebudamas, Gandhi pasislėpęs nuo kitų privalgė bifštekų, norėdamas įsitikinti, ar ištikrųjų ta mėsa suteikia žmogui tokio galingumo. Bet Gandhi sąžinė ėmė graužti, privalgęs mėsos nemiegojo visą naktį ir rytojaus dieną, sąžinė persiekiojamas, pasisakė visa tai tėvams,

pasizadėdamas daugiau nebevalgyt nei bifštekų nei kitokios mėsos. Baigęs gimnaziją Gandhi nuvyko į Londoną ir įstojo ten į universiteto juridinį fakultetą. Važiudamas į Londoną, motinos prašomas, pasizadėjo niekad nevertot mėsos ir alkoholio. Tą savo pažadą išpildė, tačiau tais laikais jam labai sunku buvo susirast Londone vegeterioniškų valgių, nes nebuvo tokių valgyklų. Tad jis pats savo kambary virė sau vegeterioniškus valgius. Pagaliau jam palengvėjo, kai jis anglų studentų tarpe susirado sau daugiau vegeterionų, su kuriais buvo įkūręs vegeterionų draugiją.

Religijos atžvilgiu Gandhi bebudamas Londone kurį laiką buvo virtęs ateistu, bet kai ėmė studijuoti įvairių religijų atsiradimą, grįžo vėl prie senovės indusų religijos. Kristaus mokslą bestudijuodamas, jis dar didesnis pasidarė savo tėvų religijos šalininkas, nes, anot jo, Kristaus moksle ešą pakartojimų senosios indusų religijos ir beveik viskas tas pats. Pagal Gandhi, katalikas turi likti kataliku, mahometonas — mahometonu. Propagandos prieš bent kokią religiją jis nekenčia.

Baigęs juridinį mokslą, Gandhi sugrįžo į savo tėvynę ir ėmėsi advokato praktikos, Bombejaus mieste. Bet jam šita profesija nelabai tiko. Brolio patarimas, jis nuvyko į Pietų Afriką, kur tuo laiku buvo gana daug Indijos emigrantų (išeivių). Pietų Afrikoje iševiai indusai buvo labai išnaudojami ir Gandhi rįžosi suorganizuoti savo brolius, kad vienybėje budami galėtų atsisipirt prieš naudotojus. Keletą kartų jis buvo suorganizavęs indusų darbininkų streikus. Už visa tai teko Gandhi ir kalėjime sėdėti ne vieną kartą.

Kai Pietų Afrikoje angliai kariavo su burais, tad daug kas manė, kad Gandhi, pasinaudojęs proga, suorganizuos sukilimą prieš anglius. Bet išėjo visai kitaip: Gandhi sukurė organizaciją gelbėti sužeistiesiems karo lauke ir ne vieną žymų anglių tokiu būdu išgelbėjo nuo mirties. Todėl Gandhi autoritetas ir anglių tarpe buvo augštai statomas.

Pagrįžęs į savo tėvynę — Indiją, Gandhi tapo populiariausiu žmogumi. Į jį žiuri kaip į Dievo siųstą pranašą. Jo kalbų klausytis renkasai neapskaitoma daugybė žmonių. Jo atvykimą į naują vietą sutinka kuo iškilmingiausiais. O pats Gandhi šaukia visus indusus į kovą su angliais, tačiau pataria nieko nenaikinti, nieko neužmušinėti, žodžiu, įsako visur vadovautis meilės principu. Gandhi randa sekėjų ne tik savo tautiečiuose, bet ir kitų tautų žmonėse. Štai, kaip rašo užsienio laikraščiai, viena turtinga moteris, anglių admiralo duktė, kuri gyveno šiek tiek pat virkusių gyvenimu, apsiėmė but amžiaus buvo. Ten toks jau paprotys, kad labai jauni žmonės susituokia. Jo žmona ir šiandien tebegyva, tik rašytyskaityt nemoka, ir dabar ji atrodo greičiau kaip motina, negu jojo žmona. Pirmuosius mokslus Gandhi išėjo anglių gimnazijoje. Dar gimnazijoje besimokdamas, girdėjo iš kitų, kad angliai ešą todėl tokie galingi, kad valgo mėsą, ypač bifštekus. Vieną kartą, dar gimnazijoje bebudamas, Gandhi pasislėpęs nuo kitų privalgė bifštekų, norėdamas įsitikinti, ar ištikrųjų ta mėsa suteikia žmogui tokio galingumo. Bet Gandhi sąžinė ėmė graužti, privalgęs mėsos nemiegojo visą naktį ir rytojaus dieną, sąžinė persiekiojamas, pasisakė visa tai tėvams,

A. Kelmutis.

Anglai šį žymų įdusų vadą ir gi apyšvenčiu laikė ir iki pastarųjų dienų jo nelietė. Bet praėjus savaitės pranešimai nusako, kad Gandhi jau areštuotas ir pasodintas kalėjimam. Taip nutikus, indusai ėmė smarkiai protestuoti. Vien tik viename mieste Bombėjui, sakoma, 100,000 indusų delei Gandhi areštavimo demonstravė. Reiškiamsi taip gi protestuoti. Ši ar taip kalbant, Anglija

Laiškai iš Afrikos

I. PIRMOSIOS ŽINIOS APIE PIETŲ AFRIKĄ.

Jei anglų kilmės žmonės, pavyzdžiui Didžiosios Britanijos ir Jungtinių Valstijų, sako, si nedaug težiņa apie Pietų Afriką, ir jų žinios esančios tik tai iš geografijos vadovėlių, tai mūsų pažinimas tolimo žemyno, kur ligšiol mažiau už anglius ir amerikiečius teturėjo me interesus, dar menkesnis.

Su Afrikos vardu kažkaip vaizduotėje susiję ir negrų kraštas, ir prekyba vergais, apie kurią skaitėme „Dėdės Tomo Grintelėje“, ir krokodiliai, ir liutai su drambliais ir tigrais, ir Kongo žmonių išnaudojimas, ir babunai... Vėliau, europiečiai einant dažniau į Afriką, girdėjomės apie prekybą strauso plunksnomis, aukso ir deimantų kasyklas. Ant galo, dvidešimtame amžiuje, Pietų Afrikos gyvenimu susidomėjo ir Lietuva, net tiek, kad ėia turi keliasdešimtis tūkstančių savo piliečių, ar bent iševių iš Lietuvos, — ir galų gale, Lietuva turi Pietų Afrikoje ir savo konsulatą.

Pirm atėisiant Afrikon europiečiams su savo ypatinga, afrikiečio nuomone, civilizacija, Pietų Afrika neturėjo savo istorijos. Su žiemųjų Afrika kas kita, — jos istoriją kurė egyptėnai, finikiečiai, garsioji Kartaga su savo karais prieš Romą. Rašto nežinoję Pietų Afrikos juodieji gyventojai nepaliko nieko rašyto, kas būtų idomu istorikui, — nuolatiniai girtarpusavio karai išsklaidydavo ir naikindavo jų tradicijas ir padavimus. Iš tų senybių (ginklų ir akmens įnagių), kokios randamos tai upių dugnuose, tai įvairiose iškasenose, sprendžiama, kad Pietų Afrika buvo apgyventa labai, labai senai. Jos gyventojai, didesniąja dalim, nepalikę didesnių žmogaus rankų statybų trobesių griuvėsių, matyt, nebuvo išėję iš laukinių žmonių buklės. Kai kuriais vienok atvejais yra liekanų, liudijančių ir apie šioji tokių jų civilizacijos laipsni.

Senybių iškasenos rodo, kad Pietų Afrikos negrai jau nuo senai žinojo geležį ir mokėjo vartoti ją savo ginklamis. Transvalio šiaurėje, Namakvalande ir pietų-vakarų srityse jie vartojo ir varį. Kitose vietose, kaip tarp upių Limpopo ir Zambezi (čia skaitytosias turės pažvelgti ir į žemėlapi), vietos negrai, pirm atėisiant ėia kitai negrų matebelų tautai, jau mokėjo tartyt auksą. Jie turėjo šiokią tokią maino prekybą su kaimynais ir savo kaimus apjuosdavo didelių akmeninių plytų siena, apsisaugojimo nuo priešų tikslu.

Minėtoje Limpopo ir Zambezi upių srity priskaitoma apie 500 įvairių griuvėsių iš įvairių gadybių, kurių bet gi tiksliai nustatyti senybių tyrinėtojas dar nepavyko. Jų ešą daug prie Zimbabve, Mombio, Tati, prie Impakve ir Sabi upių (čia ir gi teks pasitart su žemėlapiu...). Bet galimas taip jau dalykas, kad tai kontroliavusių aukso kasyklas svetimšalių pirklių, statybos griuvėsiai. Vienuose tų griuvėsių užeinami senovės asiriečių skulptūros (vaganago pavydaldas) pėdsakai, kitur — finikiečių Astartos (arba Venus, kuri buvo skaitoma kasvyklų deive) įtaka. Iš to mokslininkai daro išvadą, kad ši statyba buvusi kurios nors semitų tautos įtakoje. Iš visų turimų davinii prieinama išvados, kad

palietus indusų dievinamąjį Gandhi, sau daug nesmagumo pasidarys. Skelbta ramiąja revoliucija, gali visai neramiai ir Anglijos nenaudai užsibaigt. Red.

ta statyba buvusi atlikta kur kas prieš koranui įsigalint, vadinas prieš 6 amžiu. Zimbabve griuvėsiuose įžiurima syriečių įtaka, — gal tai pietų Arabijos sabajų (Sabaeans), ar šėbų darbas? Jie nuo senai, dar pirm karaliaus Solomono laikų, keliaudavo Indijos okeanu į tolimiausius to okeano pakraščius.

Mūsų amžiaus pradžioje Pietų Afrikoje buvo atrastos kelios labai įdomios senybių tyrinėtojas liekanos, butent: 1913 m. — Boskop'e, 1921 m. — Broken Hill'e ir 1925 m. — Taung's rastos žmonių kaukolės, priklausančios pithecanthropui, ar net dar senesnėms gadyinėms. 1929 metais Springbok Flats'e rasti senovės žmogaus kaukai kartu su išnykusio jau mišzino bufalo (bubalis baini) kaukais ir to paties bufalo atvaizdo braižiniai, — visa tai dabar laikoma Pretorijos muzėjuje. Mokslininkų sakoma, kad šitie atradimai remia Charles Darwin'o sugestiją, buk Afrika buvusi tas centras, kur atsiradęs pirmasis žmogus...

Anksstybiausieji Pietų Afrikos gyventojai, palikę savo pėdsakus Springbok Flats'e, buvo bušmenų pirmtakumai, misdavę lukštažuvėms, laidodavę numirėlius ir dengdavę kapus didelėmis akmens plytomis, ant kurių iškalėdavo spalvuotus braižinius. Bušmenai paveldėjo iš jų ir toliau tobulino tą braižybos meną. Patys bušmenai yra labai seni Pietų Afrikos gyventojai. Jie savo kaukolės sturktura primena neandertalo žmogaus tipą.

Autentinės istorijos žinios apie Pietų Afriką užeinamos pas Herodotą (jo „Melpomenoje“), kur jis pasakoja, kad egypt

Medicinos Fondas

Rašo Dr. A. L. Graičunas.

Nors Medicinos Fondas gyvuoja jau nuo 1921 m. (žiurėk „Tėvynės“ Nr. 1 š. m. Pirmas Dešimtmetis), bet Amerikos lietuviai apie jį labai mažai žino, o dar mažiau remia. Taip yra gal todėl, kad tam ir laikas dar nebuvo pribrendęs, o gal ir to fondo svarbos nesuprasta. Kurybiniams valstybės darbams einant visu tempu — opeis nei reikalai tautos vaikų, visas jėgas sėmė. Tik apsidirbus, šiek tiek sutvirtėjus valdžios aparatui, pradėta stropiau ir atydziau rupintis piliečių sveikata.

Kiekviena gerai sutvarkyta valstybė pirmon vieton stato reikalą piliečių sveikatai, nes nuo sveikatos piliečio daug priklauso jos ekonominė butis. Tad nenustabu, jei ir Lietuva nenorėdama pasilikti užpakaly ir tapti priskaityta prie nekulturingų valstybių stropiau savo piliečių sveikata susirupino. Bet, budama neturtinga, nepajėgia prideramai aprūpinti pinigais visų reikalų. Mat, negana pas save namuose tvarkytis; reikia kontaktus turėti ir su užrubežiu, kad suderinus sveikatos ir sanitarijos darbus. Reikia dalyvaut tarptautiniuose kongresuose, suvažiavimuose, pasitarimuose, pasispecializavime ir tt. O tai kainuoja pinigų. Dar kada netolimose vietose užrubežy atsiubuna kongresai, tai Lietuvos litas atlaiko, bet kada suvažiavimai atsiubuna Amerikoje, ar Australijoje ar kur kitur toliau nuo Lietuvos, tai Lietuvos litas jaučia skaudų sunkumą.

Štai, šimet gegužės 5—10 dd. Washington, D. C. atsibuvo „Mental Hygiene“ kongresas. Ir nors Lietuva buvo oficialiai užkviesta dalyvaut, tai visgi nepajėgė pinigais išskatyt

panešt, nes labai daug litų Avuoja jau nuo 1921 m. (žiurėk „Tėvynės“ Nr. 1 š. m. Pirmas Dešimtmetis), bet Amerikos lietuviai apie jį labai mažai žino, o dar mažiau remia. Taip yra gal todėl, kad tam ir laikas dar nebuvo pribrendęs, o gal ir to fondo svarbos nesuprasta. Kurybiniams valstybės darbams einant visu tempu — opeis nei reikalai tautos vaikų, visas jėgas sėmė. Tik apsidirbus, šiek tiek sutvirtėjus valdžios aparatui, pradėta stropiau ir atydziau rupintis piliečių sveikata.

Mes gi, lietuviai, nors turime Medicinos Fondą, bet jo aruodas tuščias.

Laikas pribrendo ir proga kaip tik pasitaiko patogiausiais. Mat šimet gegužės mėnesy sukaunka Pirmas Dešimtmetis sveikatos sargui „Medicinal“. Mes privalome sveikinti jubiliatą sulaukus dešimtmėtiniių sukaktuvių. Bet kaip?

Na, kad mes sunys ir dukterys močiutės Lietuvos išsiublaštę po platųjį pasaulį intumem ir susidomėtumem vienu iš svarbiausių reikalų ne tik mūsų lietuvių tautos narių sveikata, bet podraug ir visos žmonijos, ir siųsdami pasveikinimą „Medicinal“ laimingai sulaukus Pirmo Dešimtmečio, pridėtu mem dokeri-kičą papildymui Aruodo Medicinos Fondo. Mes savęs nenuskriausiumem. Mes delto dolerio nesubiednėtumem, bet jei šimtas tūkstančių sveikintų, ir visi sveikintų su doleriu, tai „Medicinos Fondas“ prisipildytų doleriais. Ir pailengvintų ir paskubintų Lietuvos piliečių sveikatos reikalus gerai sutvarkyt. O sveikas ir

GYVENIMO RUAŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

NESIKISK KUR NEREIKIA.

Reikia mokyti tylėt, bet nekalbėt.

Kuomet kudikis pradeda, nusitverdama, vaikšioti ir kalbėt, tai išmoka be jokios mokyklos. Bet tylėt išmokyti žmogus turi eit keliolika metų į mokyklą. Ir tai tylėjimo labai mažas nuosimtis augstus mokslus baigusiu neišmokyta.

Tie, kuriems mokykla nežinoma, daugiausiai kalba. Ir kalba jie apie kitų žmonių reikalus. Jei tamta esi vienas tų, kuris išsilavinimui tylėt specialiu kursų neėmė, tai susimildamas — nekišk nosies į kitų žmonių reikalus.

Atsimink, kad jau ir taip pasauly yra per daug žmonių, kurie pamiršę savus, kitų žmonių reikalais rupinasi. Kuomet tau užėina noras apie tavo artimo reikalus kalbėt, atsimink, kad tu turi savo daug reikalų ir kad gali tau užimt visą laiką tik savais reikalais tinkamai besirupinant.

Ir taip jau pasauly yra per daug žmonių, kurie nori visus reikalus savotiškai, taip kaip jo protas išneša, tvarkyt. Palik tad jiems tuo apsirupint. Jie tai ir be tavęs atliks.

Zmonės, kurie kišasi į ne savo reikalus, per daug rimtai savo nuomonę invertina. Jiems išrodo, kad jų kaimynas gyvena ne sulig jo nuomonės, ir elgiasi ne taip, kaip jam patinka. Yra net tokių, kad gavėnios laike, sutemose, slankioja po langais ir tēmija: ar jo kaimynas vakarienei valgo kiaulieną, ar silkę, ar eidamas gult jis žegnojasi, ar taip sau, be maldų, apsieina. Seka savo artimą, į kokią krautuvę jis eina ko pirkt, su kuo susieina ir ką kalba; ką skaito, kokius teatrus lanko, kaip vaikus auklėja, ar bučiuoja savo ar kito žmogaus moterį. Patēmija, kaip reikia rengtis, kokius cigarus ar pypkę rukyt, arbatą ar vyną gert, kokias gėles pavasary sėt, lemozinu ar Fordu važinėti bei kokią beždžionę narvely laikyt.

Žodžiu sakant, jie nori viską ir visur reguliuoti sulig savo skonio, sulig savo siurso supratimo. O jei kas tokiems jo norams nepasiduoda, turi savo nuomonę, toki žmogų apkalba.

Geriausiai būtų, jei kiekvienas elgtųsi taip, kaip jam geriau tinka, leistų savo artimui gyventi luosa valia ir taip, kaip jam patinka.

Nėra pasauly tokio sutvėrimo, kuris galėtų visus išmokyti, kaip kitas privalo gyventi ir elgtis. Niekas neprivalo brukte brukti kitam savo nuomonės, jei tos nuomonės kitas nereikalauja.

Jei tavo nuomonė bus svarbi kitam, nebajok — jis ją priims, nežiurint to ar, tu norėsi, ar ne.

Jei tu esi laisvas pilietis, džiaugkis turėdamas laisvę. Bet tos laisvės nepavydek ir kitam. Kitaip elgdamasis, tu negali pats but laisvu.

Laikykis nuošaliai nuo svetimų reikalų. Nesikišk kur tau nepridera. Neuzmesk kitam savo įsitikinimų.

Siame pasauly mes turime tiek laisvės, kiek sau jos pajėgiame iškovoti. Yra bet gi žmonių, kurie be pertraukos rupinasi kaip kitą pavergus. Toki žmonės visur ir visuomet turi but pasaugojami, kad savo reikalus tedabotų.

Delto prikask liežuvį. Duok ramumą kitiems, o kiti tave paliks ramybėje. Mokykis tylėt, o ne kalbėt.

tyt, turėsimė knygynę ir laikraštinę laimę Lietuvoje. O ėia, tai ir reikalinga užsienio, kaip spaudos draudimo laikais buvo reikalinga Prusų Tilžė.

Štai neseniai mačiau Justo Piliponio (autorias „Per 80 dienų aplink Lietuvą“, „Juodosios kaukės“ dviejų tomų), „Kliuvęs nepatentintų žmonomis“ didoką kokių penkių lankų knygos rankraštį. Ten satyriškos alegorijos formoj aprašyta visa dabartinė Lietuvos aristokratija su Romano Noreike nušovimu ir tt. Ir ką manote — cenzura neleidė. Kunigo Olšausko gyvenimo su jo macokiškais darbais ir teismo sprendžiamais taip gi cenzura neleidžia. O svarbu, kad tie ir kiti panašūs veikalai išėity. Jie but „ant ausų išnešojami“. Žinoma, juos Lietuvos cenzura neįleisti. Bet kas metais šimtais amerikiečių Lietuvos laikant atvažiudami nors po marskiniais pasikišę po vieną-kičą atvežtu.

K. S.

UZ IŠŽAGINIMĄ 6 METAI KALEJIMO.

Kauno apygardos teismas šio mis dienomis nuteisė žinomo muilo fabrikančio Visickio sunų už išžaginimą merginos 6 metams sunkiųjų darbų kalėjimo.

KIEK LIETUVOJE GAUNAMA PINIGŲ IŠ AMERIKOS.

Per 1929 metus buvo išmokėta perlaidų, gautų iš Amerikos Jungtinių Valstijų, su viršum 32 milijonai litų (\$3,200,000). Per 1928 metus buvo išmokėta su viršum 20 milijonų litų (\$2,000,000). Daugiausia pinigų pareiną per pašto įstaigas, o kiti per bankus.

S. L. A. Reikalai

(Tąsą nuo 5 pusl.)

GRAND RAPIDS, MICH.

ES SLA. 60 Kp. Veikimo.

SLA. 60 kp. susirinkimas įvyko 4-tą d. gegužės, paprastoj vietoj. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. T. Aleksynas. Sekr. P. Medelinskas perskaitė praeitą susirinkimo protokolą. Pasi-girsta, kad „progresyviai“ agi-tuoja prieš protokolo priėmimą. Esą, renkant delegatus, sekre-torius jų kandidatų neužrašęs. Bet tai buvo tik priekabių ieš-kojimas. Protokolas priimtas 31 balsu prie 6.

Potam orig. F. Žukaitis pridavė 2 narių aplikacijas. Abu priimti.

Seka įvairių komisijų rapor-tai. Ligonijų lankytojai savo raporte pranešė, kad ligoniai pri-derančiai neužsilaiko. Esą, lankytojai nueina ligonijų atlinkyti ir, nekurių, dažnai, neranda na-mie. Buvo kelių narių prisatari-mai, buk nekuri ligoniai per-daug naudoja naminukę. Taip negerai. Toki ligoniai nepriva-lo gaut pašelpo iš SLA.

Toliau K. Pašuosta raportuo-ja iš Kareivių Dr-jos konferen-cijos. Ši dr-ja rengiasi ap-vaikšioti L. D. K. V. 500 metų mirties sukaktuves. K. Paš-luosta savo raporte pranešė, kad konferencija įvyko 24 d. bal-landžio. Dalyvavo 11 draugijų su 23 atstovais, ir nutarė minė-jimą rengt 29 d. birželio, š. m. Iškilmės susidės iš prakalbų, kon-certo ir kitokių pamarginimų.

Prieita prie naujų sumany-mų. F. Žukaitis raportuoja iš jaunimo skyriaus tarimų. Pra-neša, kad jaunimo skyrius nuta-ręs rengt pikniką ir prašo, kad ir augusių kuopa prisidėtų ir bendrai su jaunimu pikniką rengtų. Susirinkimas užgria jaunimo tarimą ir nutaria pri-sidėt išrenkant komisiją iš 4 narių: D. Greičaitis, J. Vaitke-vičius, J. Zokas ir M. Baltru-šaitis. Diena ir vieta piknikui bus paskelbta vėliau.

Pakelta klausimas kaslink „Vilnius“ No. 92 tilpusios ko-respondencijos iš Grand Rapids SLA. 60 kp. susirinkimo, kuris įvyko 6 d. balandžio, po kurio pasirašo „Kuopos Narys“. Tas „progresyvis“ pats nežino, ka-sapalioja ir melagystes teskel-bia. Jis rašo, kad kuopa netu-ri ganėtinai narių, tai negali rinkti 10 delegatų į Seimą. Fi-nansų sek., J. Smilgius, atsis-tojes paaiškina sekamai: „Mūs kuopa turi narių — augusių skyrių ir geram stovy 308. Tik tiek nelaimė, kad 7 narių trumpa, o butume galėję 11 de-legatų į Seimą siųst“.

Toliau tas slapukas rašo: „Susirinkime dalyvavo 134 nariai, tarpe ku-rių buvo ir nepilnamiečių. Buvo tas pastebėta pirmininkui, bet valdyba domės nekreipė.“ Tai tikra to slapuko melagystė! Balsavime dalyvavo 135 nariai, o ne susirinkime. Pirm. T. Alek-synas, paskelbdamas balsavimą, du kartu sekamai pareiškė: „Draugai, kurie nepilnamiečiai ir kurie dar nepilni nariai esat, tai visi eikit į užpakalinę sėdy-nę, prie pat sienos“. Potam balsų skaitymo komisija skaitė narius ir buvo įnešta ir nubal-suota nominuot 15, o gavusius daugiausia balsų 10-tį siųst į Seimą. Beje, dar pirmininkas pastebėjo: „Jei kas ką patėny-tumėt, meldžiu pranešt tuoj ant vietos“. Bet niekas nieko. Vis-kas ėjo kogeriausioj tvarkoj. Tas slapukas vėl sako: „progre-syvių neįsileido kandidatuo.“ O keno kandidatai gavo kiek virš po puskapį balsų, ar ne „progresyvių“? Po delegatų nu-balsavimui pirm. visų komisijos narių klausė: ar visi teisingai darbą atliko? Visi atsakė, kad teisingai. Vienas iš „progre-syvių“ buvo komisijoj ir tas sa-kė, kad teisingai. Po nubalsa-

vimui nariai kalbėjo: esą, ši sykyt tai nė gudriausias bolševi-kas negali jokios priekabės su-rast. Bet kur tau! Kaip ir toj patarlėj: „Uždaryk velniui aug-štinį, tai jis per kamina rangosi“. Taip ir musų „progresy-čiai“. Jie turi ką nors sugal-vot. Bet nereikia ir stebėtis: juk jie turi Maskvos kromelį tempt ant savo kuprų. Jau visi nariai žino, kad „progresyvis“ be šmeižto ir melo, tai nė žink-snio nežengia.

J. Lapinskas,
SLA. 60 Kp. Koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 60 Kp. Piknikas. Gražuolių Kontestas.

Kaip tik pasibaigė žieminio sezono parengimai, tai musų kp. veikėjai tuoj rupestingai darbuojasi vasariniais parengi-mais. Štai, po ilgos ir šaltos žiemos SLA. 60 kp. jaunimas striopiai darbuojasi del savo besbolės jautko, kuris po žiemos pakrikimo vėl tapo atgraiventas. Šiais metais į besbolės jautką įeina visi lietuviai, ir veikt visi SLA. nariai. Tai malonus da-lykas ir tokį jautką augusių kp. rems kiek galėdama.

Ka tik jaunimas darbuojasi, tai ir augusių kp. pasidaro veiklesnė. Štai, birželio 8 d. rengia pikniką, su labai turtin-gu programu. Ištikrujų, tai bus pirmas toksai piknikas šia-me mieste. Štai viršminėto pik-niko programos: 10 val. loš S. L. A. 60 kp. besbolės jautkas su kitu lietuvių jautku. Verta kiekvienam, sportą mylinčiam, pamatyti. Nuo 12 val. prasidės šokiai. Griežs geras orkestras lietuviškus ir amerikoniškus šo-kius. Kiek vėliau bus motori-nių valčių lenktynės. 4 valan-dą bus lietuvių merginų gra-žuolių kontestas. Gražiausias merginos, kurios gaus daugiaus-iai balsų, gaus dovanas. Dova-nos yra paskirta 3, reiškia, 1, 2 ir 3. Jau pusėtinąs merginų burys užsiregistravo ir kai ku-riuos pridavė savo paveikslus, ku-rie tilps „Tėvynėje“. (Kurios vėliau savo paveikslus pridavė, tų negalėsim laikrašty patal-pint, nes nesuspėjam. Atsipra-šom už tai. Ypatingai apgai-šėtina, kad pirmąjį gavom pa-veikslą p-lės Krulikaitės, kuri yra nemažai pasidaravus mu-sų kuopoje.)

Cia turiu, kad nors ir neofici-ališkai, primint, kad gavom pranešimą, jog žada šiame kon-teste dalyvaut net Detroito ir Saginaw Mich. merginos. Jei taip, tai nėra abejonės, kad į šį pikniką, kuris įvyks, kaip augš-čiau minėjau, birželio 8 d. prie Big Crooked Lake, pono A. Die-liniko kurorte, ir kitų miestų lietuvių suvažiuos.

Cia įdedu vardus tų merginų, kurios jau užsiregistravo daly-vaut konteste: p-lė S. Kelpšai-tė, O. Kaupitė, M. Deltuvaite, B. Medviskaitė, M. Žaleniukė, P. Krulikaitė, ir daug kitų. Ku-riuos dar nori užsiregistruoti, lai kreipiasi prie bile vieno kp. val-dybos nario.

Todel kviečiam visus lietu-vious ir lietuviškos organizacijos šia-me nepaprastame SLA. 60 kp. piknike.

Varde rengėjų,

S. Naudžius.

PITTSBURGH, PA.

SLA. Narės Simfoninis Orkestras.

Pittsburghje ir apylinkėje mu-sų lietuviškos organizacijos ne-snaudžia, daro įvairius parengi-mus. Šiems įvairiems parengi-mams yra kviečiami įvairūs mu-zikantai. Pittsburghiečiai turi savo tarpe gerų muzikalių spē-kių, kurios visuomet ir patarnau ja lietuviškuose parengimuose.

SLA. narė p. S. Platakytė-Dargienė turi suorganizavusi iš

geriausių muzikalių spēkų sim-phoninį orkestrą. Šiuo orkestru lietuviai gali pilnai pasitikėt, nes jame dalyvauja žinomi mu-zikantai: Zanevičius, G. Plata-kytė ir kiti, kurie veikt visuose lietuvių baliuose (šokiuose) sa-vo malonia muzika mus links-mina.

Visi lietuviai savo parengi-mams, orkestro gavimo reika-ti, kreipkitės į orkestro vedėją Platakytę laiškais, šiuo adresu: 2404 Charles St., N. S. Pitts-burgh, Pa.

SLA. Narys.

NEKROLOGAI

WILSONVILLE, ILL.

A. a. Petras Zalapukas, SLA. 293 Kp. Narys.

A. a. Petras Zalapukas su šiuo pasauliu skyrėsi balandžio 26 d. Mirė budamas vidutinio amžiaus, 43 metų. Velionis gavo Kauno rėd., Kvedainės pa-rapijoj, Raseinių apskr., Klabo kaime. Į Ameriką atvažiavo 1902 m. Pagyvenęs kelis me-tus, 1914 m. vedė su p-lė K. Norbutuke. Visą laiką velionis gražiai šeimyniniai sugyveno. Velionis buvo paprastas darbi-ninkas, veikt visą laiką dirbo anglių kasyklose iki jį patiko nelaboji liga. Sirgo virš septy-nių metų.

Dideliam nuliudme velionis paliko savo moterį Kazimierą, du sunus, dvi dukteris, vieną brolių Amerikoj, dvi seseris Lie-tuvoje, ir daug giminių bei draugų. Prie SLA. velionis pri-sirašė 1916 m. ir visą laiką bu-vo geras musų organizacijos narys bei jos gerove rūpinosi. SLA. 293 kp. nariai velionui nupirko gražių gėlių bukietą. Gėlių buvo ir nuo šeimynos, bro-lio ir kitų giminių bei draugų. Velionio karstas veikt skėste gėlėse skendo.

Velionis palaidotas balandžio 30 d. su bažnytinėmis apeigo-mis, Gillipsie, Ill. katalikiškose kapynėse. Prie karsto ir laido-tuvių patarnavo SLA. 293 kp. nariai ir narės. Taip gi iš ar-timesnių miestukų, kaip tai: S. L. A. 155 kp. Bend, Ill. ir SLA. 130 kp., Livingston, Ill. nariai prie pagrabo ir laidotuvėse bu-vo. Už tai SLA. nariams ir kuopoms velionio šeimyna ir gi minės taria širdingiausių ačiu. O labiausias ačiu vietinės SLA. kuopos nariams, kurie taip šir-dingai velionui patarnavo. Per visas tris naktis pilni kamba-riai žmonių buvo, o SLA. 293 kp. buvo paskyrusi po keturis narius kožną naktį velionio kar-stą budėt. Tas darė tarpe pa-grabe dalyvavusių žmonių labai gerį įspudį.

Į kapus velionis palydėta apie 90-ty mašinu. Buvo ir du ku-nigai, kurie ant kapynių atgrie-dojo uždušines giesmes. Po tam mainierių unijos pirmininkas pasakė atatinčiam mainierių prakalbėle.

Po visų ceremonijų, apledo-me kapus ir palikome velionį amžinam atsiliui. Velionio še-imyna graudžiai ašarojo. Ir visi dalyviai po skaudžią ašarėlę iš-liejo.

Išėkis, drauge, šios šalies šal-toje žemelėje. Mes tave visada minėsime.

J. Paškevičius.

PEORIA, ILL.

A. a. Juozas Isoda, SLA. 257 Kp. Narys.

A. a. Juozas Isoda mirė ba-landžio 14 d., išbuvęs vos kelias valandas ligonbuty. Mirė vidu-rių liga.

Velionis paėjo iš Suvalkų rė-dybos, Senapilės apskr., Ivanovo valš., Beluniškių kaimo. Pa-laidotas ant šv. Juozapo kapyn-nių, Peoria, Ill.

Lai buna jam lengva išsėtis šios šalies šaltoje žemelėje.

Juozas Pietaris, SLA. 257 Kp. Rašt.

POLEMIKA IR KRITIKA

GRAND RAPIDS, MICH.

Atsakymas SLA. 60 Kp. Nariui.

Kaip visur, taip ir pas mus be barnių ir vienas kitam užme-timų neapsieinama. Jei taip bu-ty, tai kai kas, ištiesy, laikytų nuodėme. Bet daug vietos savo šiuo rašiniu neužimsiu. Aš no-riu tik atsakyti į kai kurias me-lagystes SLA. 60 Kp. Nariui, kuris „Vilnius“ No. 92 daug ne-teisybių pripasakojo. Jis sako, kad SLA. 60 kp. susirinkime, buvusiam balandžio 6 d. vis-kas buvę neteisingai atlikta — ir SLA. Pildomoji Taryba ir delegatai į Seimą neteisingai balsuota. Prie to, minimas S. L. A. Narys mane išvadina fa-šitgerniu ir primeta man kab-lykų, kam aš į susirinkimą sa-vo draugus atvežiau.

Tiek teatsakysiu. Kad aš tuos savo draugus į susirinkimą at-vežiau, tai mano reikalas. Tos ypatos man nekartą patarnavo ir kodėl aš negalėjau jų į susi-rinkimą atvežt? Pagaliau, jei aš jų ir nebučiau atvežęs, šie vis tiek būtų atėję. Tai kas ėia tokio blogo, jei aš jiems pasi-tarnavau ir juos į susirinkimą atvežiau?

Sako taip gi, kad nepilni na-riai tame susirinkime balsavę. Tai ne mano reikalas. Bet ži-nau tiek, kad laike susirinkimo pirmininkas net du sykiu sakė: „kurie esat nepilnamiečiai ir ne pilni nariai, tad neabsuokit“. Ir tie nariai turėjo užimt užpa-kalines sėdynes ir neabsuot. O jei Kuopos Narys patėmėjo, kad toki nariai balsavo, tai kodėl jis ant vietos to nepastebėjo? Pirmininkas juk prašė, kad na-riai tokias pastabas darytų.

Aš patarčiau tam Kuopos Nariui užsimt švaresniais dar-lio ir kitų giminių bei draugų. Velionio karstas veikt skėste gėlėse skendo.

Feliksas Žukaitis.

SLA. NARIU TRIBUNA

PRIEGLAUDOS NAMO REIKALAI.

Artinantis SLA. Seimui, gal ne vienam mūsų ateina galvon mintis: kas bus tame Seime mu-sų organizacijos labai nuveik-ta?

Beabejonės, prieglaudos na-mo reikalas bus plačiai apkalba-mas. Steigt prieglaudos namą, tai kaip man rodos, pirtk dide-lį ukį, išbudavot jame na-mus del našlių ir našlaičių, į-rengt senatoriją, užlaikyt kelis daktarus ir slauges. Tai, ro-dos, labai daug kainuotų, o nau-dos neperdaugiausiai būtų. Juk, reikia žinot, kad tokia prieglau-dojo uždušines giesmes. Po tam mainierių unijos pirmininkas pasakė atatinčiam mainierių prakalbėle.

Po visų ceremonijų, apledo-me kapus ir palikome velionį amžinam atsiliui. Velionio še-imyna graudžiai ašarojo. Ir visi dalyviai po skaudžią ašarėlę iš-liejo.

Išėkis, drauge, šios šalies šal-toje žemelėje. Mes tave visada minėsime.

J. Paškevičius.

PEORIA, ILL.

A. a. Juozas Isoda, SLA. 257 Kp. Narys.

A. a. Juozas Isoda mirė ba-landžio 14 d., išbuvęs vos kelias valandas ligonbuty. Mirė vidu-rių liga.

Velionis paėjo iš Suvalkų rė-dybos, Senapilės apskr., Ivanovo valš., Beluniškių kaimo. Pa-laidotas ant šv. Juozapo kapyn-nių, Peoria, Ill.

Lai buna jam lengva išsėtis šios šalies šaltoje žemelėje.

Juozas Pietaris, SLA. 257 Kp. Rašt.

dinga tokiam laike, kaip dabar — bedarbeje. Kiek senesni, bet sveiki ir druti žmonės galė-tų ėia gaut darbo. Prie gero vedėjo ėia bulvių, daržovių, pie-no, kiaušinių ir kitokių pragy-venimo reikmenų butų daugiau, negu reikia.

Prie to, pirkimas ukio yra saugus pinigams investentas ir jis organizacijai nuostolių nepadarytų, o tie, kurie tokioje prieglaudoje gyventų, svei-kesni, turėtų naudingą užsiėmi-mą prie gyvulių, paukščių ir daržovių auginimo. Nekurie dar ir prie lauko apdirbimo galėtų padirbėt.

Pamėginus vieną tokį ukį nu-sipirkt ir turint gerų pasekmių, butų galima ir daugiau jų steigt. Sakysim, kožnoj valsti-joj arba kožname SLA. apskrity. Tokios prieglaudos kožnam butų malonios, nes nereikėtų pinigų eikvot kelionei ir susiėjimui su giminėmis bei pažįsta-mais. Bedarbiai ėia ir gi gau-ty užsiėmimo ir pragyvenimą.

Lietuviai, turėdami tokius ukius, turėtų vietą išvažiavi-mams ir vakacijoms praleist. Taip gi ir vaikai, mokslo per-traukose, galėtų ėia kiek laiko pabuvot.

O reikia sakyti, kad ukių yra nebrangių. Už penkis ar šešis tukstančius dolerių galima bu-ty nebologą ukį su visokiais įtai-sais, gyvuliais ir kokių dvyli-ikos-keturiolikos kambarių stu-ba nupirkt. Šešios dešimtys ar šimtas akrų geros, derlingos žemės, turint užtekinai darbi-ninkų, galima daug maisto už-augint. Visa bėda gal butų tai tik delei gerų, prityrusių to-kiems ukiams vedėjų. Jų pas mus galėtų stokuot.

Mes matome daug gerų ir gražių užlaikomų ukių. Yra taip gi ir blogų, apleistų. Tas, žinoma, priklauso nuo ukinin-kių sumanomo. Jei butų toki ukiai įsteigta, reiktų turēt tam tikra komisija iš patyrusių uk-i-nininkų, kurie duotų patari-mus, kaip tuos ukius vest.

Kaslink reikalingumo prieg-laudos namo musų organizaci-jai, nėra nė kalbos. Šiandien musų organizacijoj yra nema-ža našlių ir našlaičių. Jos ir jie kenčia didžiausią skurdą, ne-galėdami susirast sau tinkamo užsiėmimo. Yra tokių našlaičių, kurie neturi nė tėvo, nė motinos. Jie palikti dideliame skurde. Daug ir pusamžių žo-nių vargą kenčia. Įsteigus to-kius ukius, ne vienas rastų sau susiraminimo ir jaustųsi kaip savo namuose.

Turint tokius ukius ir juose įsteigus prieglaudas, nereiktų ir didelių išlaidų jų užlaikymui. Jie, dalinai, iš pasigamintų pro-dukty galėtų užsilaikyt.

Turint tokius ukius ir prieg-laudas, daugelis lietuvių tiesiog gailėtųs, kad prie musų organi-zacijos nepriklauso. O ku-riems dar nepervėlu — skubin-tųsi prie Susivienijimo prisira-šyt.

J. P. Y.

Tel. Mansfield 4759

Dr. Ed. W. ZUKAUSKAS

1114 Foster Avenue

BROOKLYN, N. Y.

Valandos:

1—2 p. m. ir 6—8 p. m.

Nedėlioms pagal sutartį

Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. C.A.P.S.I.C.O. COMPOUND mostis lengvai prašalina virš-minėtas ligas; suims šiandien daugybė žmonių sunčia padė-kavones pasveikt. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,

3259 South Halsted Street,

CHICAGO, ILL.

2 DIDZIOSIOS EKSKURSIJOS

į Vytauto Iškilmes

LIETUVOJE

Cunard Linijos Milžiniškuoju Greitlaiviu

AQUITANIA

iš New Yorko į Lietuvos Portą

KLAIPĖDA

per Southamptoną

Su Palydovais ir Prižiūrėtojais

Birželio - June 18 Dieną

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros

Oficialė Ekskursija

Liepos - July 6-tą Dieną

Laikraščio „Vienybės“ Vakacinė Ekskursija

Tuoju po Mokyklų Užsidarymo.

Pakeliuj ekskursijos aplankys didžiausį ir garsiausį pa-saulio miestą Londoną, kur 3-tios klasės kuleiviai dovanai gaus pilną pasiviežėjimą ir pavėžinimą autobusuose su atskaitėmis apžiūrint tą įdomų miestą. Keliaut su šiomis ekskursijomis maloniai kviečiami ir pa-šaliniai keliaiviai. Kelionėn išrengia visi Cunard Linijos Agentai.

CUNARD LINE

25 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

1930 VYTAUTO DIDŽIOJO METAIS

GEGUŽĖS 24-ta DIENA

LIKS PASAULIO LIETUVIŲ ISTORIJOJ.

Vietas geriausia užsisakyti dabar ir pas sekančius agentus. J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. „VIENYBĖ“, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. J. VASILIAUSKAS, 814 Bank Street, Waterbury, Conn. A. S. TREČICKAS, 197 Adams Street, Newark, N. J. J. SEKYS, 226 Park Street, Hartford, Conn. „NAUJIENOS“, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. A. VELECKIS, 502 South Avenue, Bridgeport, Conn. P. BALTUTIS, 3327 So. Halsted Street, Chicago, Ill. „DIRVA“, 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty Street, Ansonia, Conn. K. VAIŠNORA, Franklin Savings ir Trust Co., Pittsburgh, Pa. J. J. URBSZO, 187 Oak Street, Lawrence, Mass. P. MOLIS, 1730 — 24th Street, Detroit, Mich. J. G. BOGDEN, 322 West Long Street, Du Bois, Pa. J. ZOLP, 4559 S. Paulina Street, Chicago, Ill. V. M. STULPINAS, 3255 South Halsted Street, Chicago, Ill. A. VARAŠIUS, S. 12 ir Carson Street, Pittsburgh, Pa. MISS J. RODIS (Rauktytė), 50 Sterling St., Worcester, Mass. K. KAZEMĖKAS, 793-797 Bank St., Waterbury, Conn. P. BARTKEVIČIUS, 678 N. Main Street, Montello, Mass. K. SIDABRAS, 875 Cambridge Street, Cambridge, Mass. J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co., 2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. „AMERIKOS LIETUVIO“ Agentura, 14 Vernon St., Worcester, Mass. MATAS BIEKSHA, SANDAROS AGENTUROS VEDEJAS, 373 Kensington Ave., Roseland, Chicago, Ill. TARPININKO AGENTURA, ANTONY J. KUPSTIS, 332 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tą dieną šimtai Amerikos Lietuvių vyksta didžiausia ir įdo-miausia ekskursija paminėti lietuvių didžiojo karžygio 500 metų mirties sukaktuves. Plauks iš New Yorko tiesiai į Lietuvos uostą SKANDINAVIAN AMERICAN LINE GARLAIVIU „OSCAR II“

Ekskursiją rengia Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Są-junga. Tos milžiniškos ekskursijos dalyvis buk ir Tamsta.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiks-

luotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių

Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mu-sų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai iševijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. PREZIDENTAS LAN-
KESI CENTRE.

SLA. Prezidentas p. S. Gegu-
žis šią savaitę buvo atvykęs po-
rai dienų Centran. Buvo susi-
rinkusių svarbių organizacijos
reikalais dalykų, kurių susira-
šinėjimais atlikt negalima, tad
gerb. SLA. Prezidentas buvo pri-
verstas porai dienų atvykti į
Centrą. Prie progos p. Gegu-
žis pranešė, kad jo apylinkės
SLA. veikėjai stropiai rengiasi
prie SLA. Seimo. Išreiškė sa-
vo pasitenkinimą, kad SLA. vei-
kėjai ir nariai gyvai įdomauja
svarbiaisiais organizacijos rei-
kalais, ką parodo didėjantis da-
lyvaujančių SLA. narių skait-
lius Pildomosios Tarybos rinki-
muose ir visų gyvas susidomė-
jimas busiančiu SLA. Seimu.
Anot p. Gegužio, tai sveikas ap-
sireiškimas organizacijos gyve-
nime, kas užtikrina Susivieniji-
mui pastovią ateitį.

SLA. VEIKĖJŲ BALIUS.

Pereito šeštadienio vakare,
Ukrainų salėje, Brooklyne, įvy-
ko vietinių SLA. kuopų veikėjų
suroštas balius. Vakarelis
buvo labai malonus ir pilnai jau
kioje atmosferoje susirinkusioji
publika šoko ir žaidė. Gerą so-
kiams muziką patiekė SLA.
Beno orkestras ir visi susirin-
kusieji orkestru buvo pilnai
patenkinti.

Publikos susirinko vidutiniai,
ypatingai jaunimo buvo žymiai
daugiau, negu suaugusiųjų.
Gražus ir linksmas lietuvių jau-
nimas ir jis žaidžia inteligenti-
škai ir kulturingai. Ypatin-
gai smagu matyti, kuomet sus-
toję jaunuoliai gražiai dainuo-
ja lietuvių dainas. Galima spėti,
kad iš šio parengimo liks šiek
tik pelno rengėjams.

Reporteris.

PAGERBĖ LIETUVOS
SVEČIUS.

Lietuvių Tautininkų Kliubas
gegužės 12 d., Tony's restaura-
ne, Brooklyne, surošė gražią
vakarienę Lietuvos svečiams
pagerbt. Dalyvavo gražus bu-
relis Brooklyno ir apylinkės
lietuvių. Garbės svečiais buvo
Klaipėdos krašto lietuvių veikė-
jas — patriarchas Martynas
Jankus, Vilniaus lietuvių atsto-
vė ponia Vileišienė, Lietuvos
Šaulių Sąjungos spaudos atsto-
vas p. J. A. Adomaitis ir Lie-
tuvos Generalis Konsulas p. P.
Žadeikis. Taip pat dalyvavo ir
Švedijos Amerikos laivų kom-
panijos atstovas p. Samuelson,
kuris gana draugiškai pasveiki-
no lietuvius.

Vakaro programą atidarė p.
J. Sagevičius ir pakvietė toast-
masterių „Vienybės“ B-vės pre-
zidentą p. J. Ginkū. Kalbėjo:
pp. M. Jankus, P. Žadeikis, J.
Ambraziejus, E. Vileišienė,
Adv. Urevičius, kun. Mitukas,
Dr. Vencius, A. Mikalauskas ir
J. V. Adomaitis. Visų kalbos
buvo įdomios ir patenkinančios.
Viso šio bankieto nuotaika
kuomaloniausia. Apie 12 val.
visi svečiai išsiskirstė pilnai pa-
tenkinti šiuo bankietu.

Reporteris.

SUNKIAI SERGA M.
STRUMSKIENĖ.

Pereitos savaitės pabaigoje
staiga sunkiai susirgo Brookly-
no lietuviams žinoma dainininkė
p. M. Strumskienė, žinomo mu-
ziko ir SLA. veikėjo p. Ks.
Strumskio žmona. Taip pat
kartu susirgo ir ponų Strum-
skių dukrelė. Ligonės kankina
didelis karštis ir gydytojas dar
tikrai nežino kas per liga. Bet
spėjama, kad bus smarkus grip-
pas arba sunkios formos influ-
enza.

Linkėtina ligonėms kuogrei-
čiausiai pasveikt.

Draugas.

DIDZIAUSIAS JUBILEJINIS APVAIKŠČIOJIMAS
ARBA PAMINĖJIMAS

D. L. K. VYTAUTO

PENKIŲ SIMTŲ METŲ MIRTIES

RENGIA D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ,

Penkt., Gegužės 30, 1930

LIETUVIŲ PARKE,

24 Stoties, Glastonbury Line, Hartford, Conn.

PRADŽIA 10-TĄ VALANDĄ RYTE.

Programas Prasidės 3 Val. Po Pietų.

PROGRAMAS:

1. Amerikos ir Lietuvos Himnai, Orchestra ir Chorai,
2. Kalbės: D.L.K. Vytauto Dr-jos pirm. Petrukevičius,
3. Adv. C. Tamulionis,
4. V. M. Čekanauskas,
5. Dainos Chorų,
6. Virvės traukimas, ir bus daug visokių žaislų.

Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės! Kviečiame netik Hart-
ford'o bet ir apylinkės miestų ir miestelių ir visų ukinkai
(farmeriai), malonėkite atsilankyti į šį iškilmingą JUBILE-
JINĮ APVAIKŠČIOJIMĄ, nes tokis apvaikščiojimas iškil-
mingas mūsų gyvenime yra pirmas ir paskutinis. Mes esame
laimingi sulaukę šitokių didelių iškilnių. Taigi, nepasilikite
nei vienas namie viršminėtą dieną, dalyvaukite nuo jaunia-
sio iki seniausio, o suvažiuavę susitikite su šyps veiduose, ir
sveikysite vienas antrą, paduodami meilės artymo ranka, ir
linkėsite vienas antram sulaukti kitų tokių didelių iškilnių.
Taip gi bus visokių pamarginimų.

Bus traukiami į krutamus paveikslus pavieniai, grupėmis
ir visa publika. Paveikslai bus rodomi po visą Ameriką ir po
Lietuvą. Bus 2 chorai kurie dainuos įvairias tautiškas dainas,
bus 3 garsūs kalbėtojai ir tt. Muzika taip gi bus puiki, kuri
susidės net iš 9-nių ypatų ir griežt naujausios mados šokių,
kaip tai: amerikoniškus ir lietuviškus. o jau apie vietos gražu-
mą, tai jau nereikia nė rašyti, nes rodo visi žino, kad vieta
yra ant Conn. upės kranto tarpe didelių medžių ir lygių ža-
liuojančių lankų. Ši šventė šaukte šaukia mus visus Naujos
Anglijos lietuvius. Kur pirmiausiai sutiks jus Didysis Lietu-
vos Kunigaikštis Vytautas stovintis tarpe plečsiojančių Lie-
tuvos ir Amerikos vėliavų ir žydinčių gėlių vainikuose, ir svei-
kins jus visus linkėdamas visiems geriausių pasiekimų da-
bartiniame gyvenime. KVICIA RENGĖJAI.

PASITARIMAS EKONOMI-
NAIS REIKALAIS.

Penktadienį, geg. 16 d., Lie-
tuvos Atstatymo Bendrovės ra-
štinėje, New Yorke, įvyko pa-
sikalbėjimas eksporto-importo
ir sukoncentravimui transporto
reikalais. Pasikalbėjime daly-
vavo neseniai iš Lietuvos atvykę
svečiai: pp. Jankus, Adomaitis
ir Puodžius bei vietiniai: A. B.
Strimaitis, Lisajus, Dr. Vini-
kas ir Dekeris-Andriukaitis.

PASIVĖŽINIMAS JUROSE.

Cunard-Anchor laivai „Cali-
fornia“, „Caledonia“ ir „Tran-
sylvania“ šią vasarą ims kelei-
vius tik vienos savaitės pasivė-
žinimui po juras niekur nesus-
tojant. Vadinasi, tik pasivė-
žins, pasivalgys, išsigers, pasi-
šoks ir, prisikvėpavę vėsiaus ty-
ro oro, sugrįžs į New Yorką.
Šie dideli ir puikūs laivai
(kiekvienas apie 17,000 tonų)
išplauks iš New Yorke seka-
mą. „California“ — liepos 26,
„Caledonia“ — rugpjūčio 11 ir
„Transylvania“ — rugp. 18.
Kaina tokiam linksmybės pasi-
vėžinimui — \$50.

Rep.

SLA. BENO NARIAMS
ŽINOTINA.

SLA. Benas veikiantis Brook-
lyn, N. Y., kuris laikė prakti-
kas kiekvieno ketvirtadienio va-
karą „Vienybės“ salėje, šiuomi
praktikas pertraukia neapribotam
laikui. Reikalui esant mu-
zikantai bus sukviesti per laik-
raščius. Todel prašomi visi mu-
zikantai, kurie priguli prie SLA.
Beno, tūmyt laikraščius.

Antanas Krapavickas,
SLA. Beno Manadžeris.TIESIOGINIS SUSISIEKIMAS
SU KLAIPĖDA.

Neperseni spaudoje buvo
paminėta apie Švedų Amerikos
Liniją, kuri palaikys tiesioginį
susisiekimą su mūsų tėvynės
uostu Klaipėda. Balandžio 2
dieną turėjome progos pamatyti
tos linijos laivą „Gripsholm“.

1927 metais statytą, 18,000 to-
nų įtalpos moderniškai įrengtą.
Gegužės 4 dieną tos Linijos lai-
vu „Kungsholm“ atplaukė Ma-
žosios Lietuvos patriarchas
Mrtynas Jankus su palydovu
Lietuvos Šaulių Sąjungos spau-
dos atstovu A. Adomaičiu ir
Švedų Linijos atstovu Lietuvo-
je K. Puodžium. Norėdamas
arčiau supažindinti su laivo
„Kungsholm“ įrengimu ir jo
tinkamumu naudotis Amerikos
lietuviams, p. Jankus su pagel-
ba kunigo Miluko ir visuomenės
veikėjo p. Mikalausko sukviėtė
gegužės 9 dieną, vietos laikraš-
čių atstovus visuomenės, veikė-
jus ir ekskursijų rengėjus į lai-
vą „Kungsholm“. Prisilaikant
lietuviško papročio švedai pa-
važino arbatėle.

Po to gen. direktorius Lund-
beck ir pats departamento ve-
dėjas p. Hanson su laivų admi-
nistracija parodė laivo įrengi-
mą. Reikia pasakyti, savo mo-
dernišku įrengimu, administra-
cijos mandagumu ir svarumu
švedai žymiai pralenkia kitų li-
nijų laivus. Pav. laive „Kung-
sholm“ III kl. taip įrengta, kaip
kituose laivuose II kl., o II ir I
kl. įrengimas labai puikus. Lai-
vas statytas 1928 m. 20,000 į-
talpos.

Laive randasi keleiviams įvai-
rus patogumai liuoslaikį pra-
leisti, kaip: maudyklės, kinomo-
tografas ir sporto salė ir tt.
Šie metai yra mūsų tautos iš-
kilnių metai. Mes Amer. lie-
tuviai negalime atsilikti nuo
savo brolių Lietuvoj. Mes tu-
rime irgi iškilmingai Vytautą
Didįjį pagerbt. Minėdami 500
metų jo mirties sukaktuves ge-
riausiai pagerbsime vykdamai
švenčių iškilmes savojų tėvy-
nėj.

Keliamume mums prielankių
tautų laivais tiesiogį į tėvynės
uostą Klaipėdą. Vykstančioms
ekskursijoms ir pavieniams as-
menims patariama pasinaudoti
moderniškais švedų Linijos lai-
vais. Svečias.

Teisinga priežastis

YRA tik viena rukymui priežastis ir tai — malonumui. Gana
gera priežastis. Cigaretą, kurį išsirinksit, bus tas, kuris jums
suteiks daugiausiai malonumo.

“Camels” padaryti ta minčia — minčia nepadirbtą rukymo
malonumą cigarete.

Pabandykit, rasit pastiprinantį skirtumą — lengvai nunokusį
parinktiniausių tabakų sultingumą — sumaišytą kvepėjimų su-
tarimą, šilkinį švelnumą — kuris padaro malonumą rukyme.

Faktas, kad daugiau milijonų pasirinko “Camel”, kaip kitus
cigaretus, yra teisingam produktui duoklė.

CAMELS

malonumui

© 1930, R. J. Reynolds Tobacco
Company, Winston-Salem, N. C.

Iš Lietuvos Laikraščiu

AUGSTI MUTAI — KRAŠTO
NELAIME.

Tilžės lietuviai nusiskundžia
augštais mutais. Pavyzdžiui,
pieno daugiausia gabendavos iš
Klaipėdos krašto, bet dabar vo-
kiečiai pakėlė maitus ir žmo-
nės negali pirkti. Tilžiškiai sių-
sią atstovus į Berlyną, kad bent
pienui maitus būtų sumažintas,
nes vasarą iš Klaipėdos krašto
įgabenama į Tilžės kraštą 42,
000 litrų pieno. Tuo rupinasi
ir Klaipėdos krašto ukinkininkai;
jau kreipėsi į vokiečių konsula
Klaipėdoj, kad darytų žygijų
muitams sumažinti. Taip jau
augšti mutai ir už įgabenamus
arklius. Tat ir Tilžės krašto
ukį sunkina.

LENKAI NELEIDŽIA UKI-
NINKŲ ŽEMĖS DARBŲ
DIRBT.

Turėdami leidimus pereit ad-
ministracijos liniją, keli Lietu-
vos piliečiai norėjo pereit per
Karpiskių punktą Alytaus ap-
skrity į aną pusę laukų dar-
bams. Lenkai jų neleido. Sei-
nų apskr., Vilniškių kaime len-
kų kareiviai kryžkelėje skersai
bendro kelio iškasė griovį, kad
mūsų žmonės negalėtų važiuoti
laukų darbams. Musų pasienio
policija griovį vėl užkasė.

KIEK BUS DAINININKŲ
DAINŲ DIENĄ.

Iki šiol dainų dienų užsirašė
dalyvaut 8,600 dainininkų. Šven-
tėj dalyvau ir svetimtaučių
chorų. Žada atvykti ir iš oku-
puotos Lietuvos. Numatoma,

kad dainų dienų dalyvau per
9,000 choristų. Dainų diena ga-
lutinai nustatyta birželio 20 d.

PASINAUDOKITE PROGA

Turiu pardavimui visokio didumo,
gerų ir gražių NAMŲ, kurie randa-
si šiose miesto dalyse: Williamsbur-
ge, Ridgewoode, Cypress Hills,
Woodhavene, Richmond Hill ir ki-
tur. Kai kurie namai parduodami
nepaprastai žemomis kainomis ir
lengvomis išmokėjimo išlygomis. Pa-
sinaudokite taip geromis progomis—
ISIGYKITE NUOSAVĄ NAMĄ pi-
giariai ir tuo budu sutauptysite pinigų
ir turėsite linksmesni, malonesni gy-
venimą.

Reikalingu informaciją klauskite
telefonu arba rašykite sekamu ant-
rašu:

J. P. MACHULIS,
8719 Elderts Lane,
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Michigan 1345

5 DIENOS ANT VANDENYO

PER CHERBOURG —

6 PER BREMEN

keliaujant iš Lietuvos ir į

LIETUVĄ

greičiausiai garlaiviais

BREMEN

IR

EUROPA

arba populiariu ekspre-
siniu garlaiviu

COLUMBUS

Informacijų klauskit pas
vietinį agentą arba

NORTH GERMAN

LLOYD

57 B'way, New York.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisnuotas Graborius ir
Balsamuotojas.
Aprauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

BIZNIERIAI GARSINKITĖS

EKSPRESINĖ KELIONĖ Į EUROPA

PER HAMBURGĄ MUSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitę, prieinamos kainos. Tie-
siojiniai gelžkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi regu-
liariai išplaukimai mūsų populiariais kambariniais laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Del informacijų kreipkitės į lokalius agentus mūsų

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 Broadway + + + New York

Nauja Lietuvių Agentura

Parduodam namus ir visokios rūšies aprauda (insurance).
Siunčiam pinigų į visas pasaulio dalis.
Parduodam visų linijų laivakortes.
Darome dokumentus, suteikiam reikalingus patarimus.
Abi nuo senai prityrusios savo srityse.
Kviečiam užėit į mūsų naują rašting.

E. ŽUROMSKIENĖ ir J. RAUKTYTĖ,
123 Millbury Street, Worcester, Mass.

Tel. Cedar 9333
Dr. Vincent B. Aguglia
Gdytojas
33 Trumbull St.,
WORCESTER, MASS.
Valandos 2—4 7—8

LIETUVIŠKI BONAI

Jei norit pirkt ar par-
duot gaumant gerą kainą,
rašykite mums del informa-
cijų dykai į Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.